

Хмельницький національний університет
 Факультет економіки і управління
 Кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Фінансові результати підприємства: суть, особливості формування та оцінка за матеріалами ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП», м. Хмельницький

Рівень вищої освіти бакалавр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Шифр і найменування

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Шифр і найменування

Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

КВРФБС 021190.01.03.00

Виконав студент V курсу, група ФБСз-20-1
Шифр

Підпис

Андрій КРИМІНСЬКИЙ
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник канд. екон. наук, доцент
Науковий ступінь, учене звання

Підпис

Катерина ЛАРІОНОВА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Нормоконтролер

Підпис

Юна ДОЧЕНКО
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

До захисту допускаю:

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
Назва

Підпис

Ніла ХРУЩ
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

18.06 2025

Дата

Хмельницький 2025

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки і управління

Кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Рівень вищої освіти бакалавр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Шифр і найменування

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Шифр і найменування

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ФБСС

Ніла ХРУЩ *Н. Хрущ*

10 06 2025

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Кримінського Андрія Борисовича

Прізвище, ім'я, по батькові студента

1 Тема роботи: Фінансові результати підприємства: суть, особливості формування та оцінка за матеріалами ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП», м. Хмельницький

Керівник роботи Ларіонова Катерина Леонідівна, канд. екон. наук, доцент

Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, учене звання

Затверджено наказом ректора університету від 07.02.2025 № 23 (додаток № 5)

2 Строк подання студентом роботи на кафедру до 07.06.2025

3 Вихідні дані до роботи законодавчі та нормативні акти; спеціальна методична та наукова література (вітчизняні та зарубіжні видання); періодичні видання за темою дослідження; фінансова звітність ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП», м. Хмельницький

4 Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1 Теоретико-методичні засади формування фінансових результатів підприємства;

2 Аналіз фінансових результатів діяльності підприємств України та фінансово-господарської діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки

5 Перелік графічного матеріалу (із зазначенням обов'язкових креслень);

1. Теоретичні підходи до визначення сутності поняття «фінансовий результат»;

2. Класифікація фінансових результатів діяльності підприємств;

3. Склад доходів і витрат підприємства для формування фінансових результатів за видами діяльності;

4. Динаміка та структура фінансових результатів діяльності підприємств України з розподілом на великі, середні та малі у 2021-2023 роках;

5. Основні техніко-економічні показники діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки;

6. Динаміка активів та пасивів ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки;

7. Склад та динаміка доходів і витрат ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки;

8. Динаміка показників рентабельності (збитковості) ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки.

6 Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

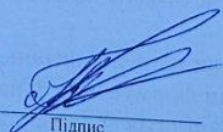
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7 Дата видачі завдання 10 лютого 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва розділів (стапів) кваліфікаційної роботи	Строк виконання	Примітка
1 Затвердження плану кваліфікаційної роботи	до 10.04.2025	виконано
2 Аналіз, систематизація економічної літератури, збір та обробка статистичних матеріалів, фінансової звітності за темою кваліфікаційної роботи	до 25.04.2025	виконано
3 Написання текстової частини кваліфікаційної роботи	до 25.05.2025	виконано
4 Підготовка ілюстративних матеріалів та оформлення кваліфікаційної роботи	до 01.06.2025	виконано
5 Попередній захист кваліфікаційної роботи	до 14.06.2025	виконано
6 Захист кваліфікаційної роботи	з 18.06.2025	виконано

Студент

Підпис

Андрій КРИМІНСЬКИЙ
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник кваліфікаційної роботи

Підпис

Катерина ЛАРІОНОВА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

АНОТАЦІЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Студент Кримінський Андрій Борисович, V курс, група ФБСЗ-20-1
(Прізвище, ім'я, по батькові, курс, група)

Керівник Ларіонова Катерина Леонідівна, канд. екон. наук, доцент
(Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Тема роботи: Фінансові результати підприємства: суть, особливості формування та оцінка за матеріалами ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП», м. Хмельницький

Ключові слова: фінансові результати, доходи, витрати, прибуток, збиток

Метою роботи є дослідження теоретико-методичних засад формування та оцінки фінансових результатів підприємства та визначення напрямів їх покращення в умовах воєнного стану.

Предметом дослідження є теоретико-методичні основи формування та оцінки фінансових результатів діяльності підприємства та практичні рекомендації щодо підвищення їх прибутковості в умовах воєнного стану в Україні.

Об'єктом дослідження є процес формування фінансових результатів діяльності підприємства.

За результатами дослідження сформульовані такі висновки: Проведений аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за період 2022-2024 років свідчить про позитивну динаміку розвитку підприємства незважаючи на складні економічні умови воєнного стану. На протязі 2022-2024 років діяльності підприємства основним елементом грошових надходжень підприємства – є виручка від реалізації продукції, яка постійно зростала. Проведений аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки засвідчує стабільну прибуткову діяльність підприємства навіть в умовах воєнного стану в Україні. Особливо значущим є той факт, що підприємство зуміло не лише зберегти прибутковість в кризових умовах, але й суттєво її покращити завдяки знаходженню нових ринків збуту та ефективному управлінню витратами.

Визначені такі перспективи (шляхи) розвитку: Запропоновані резерви зростання прибутку підприємства спрямовані на системне виявлення прихованих можливостей для максимізації прибутку, зміцнення ринкових позицій та формування надійної фінансової основи для перспективного розвитку господарюючого суб'єкта. Успішна реалізація даних ініціатив потребує від керівників підприємства впровадження системного підходу, що базується на ґрунтовному аналізі статистичної інформації, всебічному розумінні операційних процесів та постійному відстеженні динаміки ринкових трансформацій у сфері торгівлі харчовими продуктами. Виключно за умови реалізації такого комплексного та адаптивного підходу ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» матиме можливість забезпечити сталий фінансовий розвиток та досягти цільових показників прибутковості в умовах нестабільного бізнес-середовища

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Загальний обсяг роботи складає 60 сторінок, що містять 14 таблиць та 5 рисунків. Список використаних джерел нараховує 43 найменування.

Дата виконання кваліфікаційної роботи 1.06.2025

Дата захисту кваліфікаційної роботи з 18.06.2025.

Студент Андрій КРИМІНСЬКИЙ
(підпис, ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Зміст

Вступ	С. 5
1 Теоретико-методичні засади формування фінансових результатів підприємства	8
1.1 Сутність, види та основні фактори впливу на фінансові результати підприємства	8
1.2 Особливості формування та аналізу фінансових результатів підприємства	19
2 Аналітико-практичні аспекти формування та аналізу фінансових результатів підприємства	28
2.1 Аналіз фінансових результатів діяльності підприємств України та фінансово-господарської діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки	28
2.2 Напрями покращення фінансових результатів діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП»	41
Висновки	50
Список використаних джерел	54
Додатки	60

Вступ

Дослідження фінансових результатів підприємств в умовах воєнного часу набуває особливої актуальності у зв'язку з кардинальними змінами операційного середовища українських підприємств після початку повномасштабної війни. Воєнні дії призвели до руйнування виробничих потужностей, порушення логістичних ланцюгів, втрати ринків збуту та кадрових ресурсів, що істотно вплинуло на процеси формування та оцінки фінансових результатів. Традиційні підходи до аналізу прибутковості та рентабельності потребують адаптації з урахуванням специфічних воєнних ризиків, змін у структурі витрат та доходів, а також необхідності врахування військових збитків при оцінці фінансової ефективності діяльності підприємств.

Особливого значення набуває розробка нових методологічних підходів до оцінки фінансових результатів, які б враховували тимчасовий характер окремих витрат, пов'язаних з воєнним станом, можливості державної компенсації збитків, а також перспективи відновлення діяльності в повоєнний період. Актуальність дослідження також обумовлюється потребою створення ефективного інструментарію для прийняття управлінських рішень в умовах високої невизначеності, забезпечення фінансової стійкості підприємств та їх адаптації до нових економічних реалій, що є критично важливим для збереження економічного потенціалу країни та підготовки до майбутнього відновлення.

Теоретичні та методологічні аспекти формування фінансових результатів діяльності підприємства розглядалися у працях багатьох вітчизняних науковців, таких як М. Д. Білик, Т. О. Білик, В. О. Мец, А. С. Лесюк, М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, Ж. А. Кононенко, А. М. Поддєрьогін, В. О. Подольська, Г. В. Савицька, А. І. Фаріон, Л. А. Ходаківська, І. Б. Чернікова, О. В. Яріш, Л. М. Яременко та інших. Вивчення спеціалізованих джерел свідчить про те, що низка ключових аспектів формування та оцінки фінансових результатів підприємства залишається недостатньо опрацьованою і потребує подальшого дослідження.

Зокрема, недостатньо висвітленими залишаються питання адаптації системи формування і оцінки фінансових результатів до умов воєнного стану. Крім того, потребують додаткового дослідження методичні підходи до прогнозування фінансових результатів з урахуванням нестабільності діяльності підприємств в умовах воєнного часу та розробка системи індикаторів фінансової стійкості для підприємств, що працюють в умовах підвищених ризиків.

Метою даного дослідження є дослідження теоретико-методичних засад формування та оцінки фінансових результатів підприємства та визначення напрямів їх покращення в умовах воєнного стану.

Для досягнення поставленої мети дослідження необхідно вирішити такі завдання:

- дослідити сутність дефініцій «фінансові результати» підприємства;
- дослідити види та основні ризики які негативно впливають на фінансові результати підприємства в умовах воєнного стану в Україні;
- проаналізувати фінансові результати діяльності підприємств України та ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП», м. Хмельницький;
- проаналізувати фінансово-господарську діяльність ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки;
- запропонувати заходи підвищення прибутковості ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» в умовах фінансової нестабільності.

Об'єктом дослідження є процес формування фінансових результатів діяльності підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні основи формування та оцінки фінансових результатів діяльності підприємства та практичні рекомендації щодо підвищення їх прибутковості в умовах воєнного стану в Україні.

Для комплексного дослідження проблематики формування та оцінки фінансових результатів підприємства в умовах воєнного часу використано широкий методологічний інструментарій, який поєднує традиційні економічні підходи з сучасними аналітичними методами, зокрема: системно-структурний

аналіз застосовано для виявлення взаємозв'язків між компонентами фінансових результатів та факторами зовнішнього середовища в умовах воєнної економіки; метод порівняльного аналізу – для дослідження динаміки показників прибутковості та рентабельності підприємств до та під час воєнного стану; метод економіко-статистичного аналізу використано для обробки та інтерпретації фінансової звітності підприємств, визначення тенденцій формування доходів та витрат в умовах підвищених ризиків; метод факторного аналізу застосовано для ідентифікації та кількісної оцінки впливу воєнних чинників на формування кінцевих фінансових результатів діяльності підприємств; метод узагальнення та систематизації використано з метою класифікації видів фінансових, особливостей їх відображення у звітності та підходів до оцінки ефективності; аналітико-прогностичний підхід дав змогу обґрунтувати перспективні напрями удосконалення методології оцінки фінансових результатів з урахуванням специфіки воєнного часу та потреб післявоєнного відновлення економіки

Інформаційною базою дослідження слугували нормативно-правові акти України з питань формування та оцінки фінансових результатів діяльності підприємств, включаючи національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та міжнародні стандарти фінансової звітності. Емпіричну основу роботи становили дані фінансової звітності вітчизняних підприємств різних галузей економіки за період 2022-2024 роки, статистичні матеріали Державної служби статистики України, аналітичні огляди та звіти Міністерства економіки України, а також наукові публікації у фахових виданнях, монографії та дисертаційні дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених з проблематики формування та оцінки фінансових результатів підприємств.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Загальний обсяг роботи складає 60 сторінок, що містять 14 таблиць та 5 рисунків. Список використаних джерел нараховує 43 найменування.

1 Теоретичні основи іпотечного кредитування

1.1 Сутність, види та основні принципи іпотечного кредитування

Фінансові результати діяльності становлять фундаментальну основу для розвитку підприємництва та комерційної активності, адже саме вони демонструють результативність функціонування організації та її потенціал для майбутнього розширення. Концепція бізнес-зростання полягає у тому, що компанії збільшують свою присутність на ринку, максимально використовуючи наявні ресурси та майнові активи, що на пряму корелює з якістю інформаційного забезпечення фінансової документації та показниками операційної ефективності організації.

Історичні витоки розуміння природи «фінансових результатів» сягають періоду формування та становлення системи бухгалтерського обліку в епоху зародження ринкових механізмів. Саме в цей час, а конкретно у XVI столітті, було запроваджено принцип подвійного запису в обліковій практиці, що було обумовлено необхідністю кількісної оцінки ефективності комерційної діяльності через категорії прибутку та збитку.

Фундаментальні засади сучасного трактування фінансових результатів сформувалися протягом XIX століття в період промислової революції, коли підприємства розпочали систематичне використання облікових документів для дослідження рентабельності та стратегічного керування бізнес-процесами. З подальшим розвитком облікових систем та впровадженням у XX столітті міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) концепція фінансових результатів набула більш структурованого характеру, що відповідало ускладненню бізнес-середовища. Акцент поступово змістився у бік всебічного підходу до аналізу фінансових показників, який охоплює оцінку ефективності операцій, результативності управління, рівня ліквідності, ризикових чинників та загального фінансового стану підприємства.

В умовах сучасної економічної системи фінансові результати інтерпретуються як основний індикатор стабільності бізнесу та відображають не тільки поточні показники успішності діяльності, але й стратегічні можливості організації з урахуванням принципу безперервності функціонування, а також її спроможність пристосовуватися до ринкових трансформацій та протистояти зовнішнім негативним факторам.

Фінансовий результат як фундаментальна економічна категорія забезпечує можливість урахування двох ключових аспектів основної цілі підприємницької активності – оптимізації доходної частини та мінімізації витратної складової. Систематизація даних щодо доходів та витрат здійснюється на постійній основі через функціонування внутрішньокорпоративної системи обліку та моніторингу. Значна кількість дослідників підтримує саме такий концептуальний підхід до розуміння фінансового результату діяльності комерційних організацій. Водночас у їхніх інтерпретаціях цього поняття простежуються значні розбіжності. Експерти в галузях економічної теорії, фінансового менеджменту, облікової практики та правових дисциплін концентрують увагу на специфічних характеристиках та змістовному наповненні категорії фінансового результату (таблиця 1.1).

Узагальнення теоретичних концепцій різних дослідників дозволяє констатувати, що центральною проблематикою виступає відсутність єдиного підходу щодо трактування та представлення фінансових результатів підприємства у звітних документах. Така ситуація може спричиняти зниження рівня достовірності та зіставності фінансових даних, а також створювати перешкоди для проведення аналітичних досліджень та формування управлінських рішень зацікавленими учасниками.

Вивчення регулятивно-законодавчої бази виявило відсутність чіткого визначення терміну «фінансові результати», проте НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» містить тлумачення поняття «прибуток», що створює певну невизначеність у розумінні категорії фінансових результатів. Згідно з НП(С)БО 1 «прибуток являє собою величину, на яку доходи переважають відповідні їм витрати» [5].

Таблиця 1.1 – Теоретичні підходи до визначення сутності поняття «фінансовий результат»

Автор та джерело	Визначення поняття
Скрипник М.І. [33]	«Фінансовий результат – це прибуток або збиток, який отримує господарюючий суб'єкт унаслідок своєї діяльності. Це поняття тісно пов'язане з поняттями прибутків та збитків; вважається, що прибуток є синонімом фінансового результату. Прибуток є основним джерелом фінансування розвитку підприємства, вдосконалення його техніко-технологічної бази, забезпечення всіх форм інвестування»
Мардус Н. Ю., Брік С. В. [22]	«Фінансовий результат доцільно розглядати як об'єкт та інструмент, що базується на принципах відповідності витрат доходам і є основним показником в управлінні господарською діяльністю підприємства»
Лесюк А. С. [21]	«Під фінансовими результатами слід розуміти збільшення прибутку (збитку) та підвищення рівня рентабельності (збитковості) підприємства від фінансово-господарської діяльності за звітний період»
Яременко Л. М., Авдалян К. В. [44]	«Фінансовий результат підприємства виступає основою економічного розвитку і зміцнення фінансових відносин з контрагентами та відображає ефективність його господарювання за всіма напрямками діяльності»
Мелень О., Майструк О. [23]	«Фінансовий результат підприємства – це різниця між доходами і витратами або змінна величина (приріст або зменшення) власного капіталу підприємства за певний час, створеного у процесі статутної діяльності підприємства, за винятком зміни капіталу за рахунок внесків або вилучення власниками, який є одним із джерел для фінансування подальшого розвитку та поточної діяльності підприємства та основним критерієм оцінки її ефективності»
В. Янковська, М. Хохлов, Б. Волобуєв [43]	«Фінансовий результат підприємства – підсумкова категорія результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигод, отриманих (утрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена в абсолютних показниках прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства»
Фірман Н. Я. [37]	«Фінансовий результат підприємства – зіставлення доходів та витрат діяльності підприємства, виступає прибутком або збитком, що приводить до збільшення (прибуток) або зменшення (збиток) власного капіталу»
Молдован М. М. [25]	«Фінансовий результат – це підсумковий показник фінансово-господарської діяльності підприємства у грошовій формі, який відображає прибуток або збиток на основі зіставлення доходів та витрат за певний період, що може виражатися як прибуток або збиток і характеризують ефективність діяльності, а також приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства протягом звітного періоду»

Джерело: систематизовано на основі [21; 22; 23; 25; 33; 37; 43; 44]

Фінансові результати організацій становлять основний індикатор їхнього функціонування, який забезпечує можливість оцінити результативність використання ресурсної бази та спроможність формувати позитивні результати або зазнавати негативних наслідків. Саме показники фінансових результатів демонструють прогрес підприємницьких структур та економічної системи загалом.

Поряд з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» регламентування процедур створення та розподілу прибутку, одержаного від різноманітних напрямів активності, а також відносин, що формуються внаслідок провадження господарської діяльності, здійснюється Господарським кодексом України [2].

У контексті Податкового кодексу України позитивний фінансовий результат (прибуток) інтерпретується як «обсяг валових доходів, відкоригований належним чином для цілей оподаткування, визначений у фінансовій звітності організації відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які з'являються згідно з положеннями даного розділу» [3]. Відповідно до ПКУ, організації надають податковим службам два типи звітності: фінансову (бухгалтерську) та податкову (податкові декларації). Таким чином, прибуток як позитивний фінансовий результат та предмет оподаткування є умовним показником, що відображає співвідношення між доходною та витратною частинами за визначений період та розраховується на основі спеціалізованого податкового обліку. У такому контексті прибуток представляє індикатор, що характеризує результативність господарської діяльності, можливість підприємства здійснювати відрахування до бюджетної системи та забезпечувати подальше функціонування.

Аналіз наукових поглядів щодо визначення економічної сутності терміну «фінансовий результат» дав змогу ідентифікувати такі основні характеристики цього поняття:

- фундамент для обчислення показників ефективності інвестування

капіталу та активів в організацію, що аналізується зацікавленими учасниками інвестиційного процесу як в поточному, так і в перспективному періодах;

- формується внаслідок здійснення підприємницької активності;
- характеризується превалюванням позитивних грошових надходжень над видатками організації;
- може відображати як позитивні, так і негативні результати функціонування суб'єкта господарювання;
- надає можливість оцінити ефективність встановлених економічних взаємовідносин з партнерами підприємства;
- основний механізм розвитку та утвердження організації в її ринковому сегменті, а також ресурс забезпечення фінансової стабільності [16].

На основі проведеного аналізу теоретичних підходів та практичних аспектів функціонування підприємств, нами запропоновано комплексне визначення: фінансовий результат підприємства – це узагальнюючий економічний показник, що відображає ефективність використання всіх видів ресурсів підприємства протягом звітного періоду, виражений у грошовій формі як різниця між доходами та пов'язаними з ними витратами, який характеризує рівень досягнення стратегічних та операційних цілей підприємства, його спроможність до самофінансування розвитку та забезпечення фінансової стійкості в умовах динамічного ринкового середовища.

Запропонована дефініція відрізняється від існуючих підходів своєю багатоаспектністю та комплексністю охоплення сутнісних характеристик фінансового результату. На відміну від традиційних визначень, що зосереджуються переважно на арифметичному співвідношенні доходів та витрат, наше трактування інтегрує стратегічний, операційний та ресурсний аспекти діяльності підприємства. Особливістю даного підходу є акцент на динамічність та адаптивність фінансового результату до зовнішніх умов, а також його роль як індикатора не лише поточної ефективності, але й потенціалу для майбутнього розвитку. Така інтерпретація дозволяє розглядати фінансовий результат не просто як статичний показник звітного періоду, а як динамічну

характеристику, що відображає здатність підприємства створювати додану вартість, забезпечувати сталий розвиток та підтримувати конкурентні позиції на ринку.

Таким чином, фінансові результати підприємства проявляються через показники прибутковості та збитковості, при цьому для забезпечення стабільного функціонування підприємству критично необхідним є досягнення позитивного фінансового результату, тобто прибутку. Величина сформованого прибутку прямо впливає на спроможність бізнесу мобілізувати капітальні ресурси та виконувати боргові зобов'язання, оскільки саме отриманий організацією прибуток використовується для покриття обов'язкових податкових платежів та формування чистого прибутку [25].

Фінансовий результат являє собою кінцевий підсумок діяльності підприємства, що пов'язаний з виготовленням та збутом продукції (наданням послуг, виконанням робіт) і одночасно становить необхідну основу для її подальшого господарського функціонування. Високі параметри фінансових результатів діяльності організації є значущим фактором зміцнення державного бюджету через податкові відрахування, сприяють підвищенню ділової активності підприємства у виробничій та фінансовій сферах, його інвестиційної привабливості, тому є очевидним, що з'ясування економічної сутності фінансового результату діяльності організації займає одне з провідних місць у комплексному економічному аналізі господарської діяльності суб'єктів підприємництва.

Фінансовий результат, який є одним із центральних індикаторів функціонування підприємства, застосовується також як орієнтир, що демонструє вектор його розвитку. У сучасних умовах ведення бізнесу зростає автономність і відповідальність організацій у формуванні та ухваленні управлінських рішень щодо забезпечення їхньої результативної діяльності. Ефективність фінансової, інвестиційної та виробничої активності підприємства знаходить відображення у досягнутих фінансових результатах. Фінансовий результат є тим узагальнюючим параметром, що консолідує усю фінансову діяльність організації, надаючи

можливість встановити взаємозв'язок з іншими економічними показниками.

Крім керівництва та колективу працівників суб'єкта господарювання, фінансовий результат викликає інтерес у акціонерів, державних органів управління, фондових бірж, кредитних установ тощо. Досягнення позитивного фінансового результату для будь-якої організації означає її визнання ринком (суспільством) і, відповідно, подальшу можливість провадити економічну діяльність. Для державної системи кінцевим фінансовим результатом підприємницької активності є податкові надходження, розмір яких залежить від остаточних результатів функціонування підприємства. Для капіталовкладника, інвестора фінальний фінансовий результат відображається у розподіленій на його користь частці прибутку після оподаткування. Прибуток, що залишився після сплати податків і виплат відсотків кредиторам та дивідендів власникам, є чистим кінцевим фінансовим результатом організації, який призначений для її подальшого виробничого та соціального розвитку [35].

Значну роль у дослідженні природи та ролі фінансових результатів для функціонування організації відіграє їх систематизація. Для фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання, як предмета наукового аналізу, насамперед необхідно охарактеризувати їх різновиди, які повинні бути структуровані за відповідними критеріями. Брак єдиного, комплексного підходу до систематизації фінансових результатів діяльності підприємств негативно впливає на об'єктивність, ясність та аналітичну цінність фінансових даних. У рамках сучасних наукових розвідок доцільно розглянути найбільш розповсюджені класифікаційні критерії фінансових результатів (таблиця 1.2).

Відповідно до Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», передбачається наступний поділ фінансових результатів:

- «фінансові результати від операційної діяльності (дохід від реалізації товарів, робіт послуг; інші операційні доходи):
- фінансові результати від фінансової діяльності (дохід від участі в капіталі; інші фінансові доходи);

– фінансові результати від інвестиційної діяльності (доходів від реалізації фінансових інвестицій, інших інвестиційних доходів)» [5].

Таблиця 1.2 – Класифікація фінансових результатів діяльності підприємств

Класифікаційна ознака	Види фінансових результатів
За значенням підсумкового результату	– прибуток (позитивний) – збиток (негативний) – нульовий
За періодом формування	– прибуток попереднього періоду (минулий) – прибуток звітного періоду (звітний) – прибуток майбутнього періоду (майбутній)
За процесом формування фінансового результату	– валовий прибуток – прибуток до оподаткування – чистий прибуток
За змістом	– економічний фінансовий результат – бухгалтерський фінансовий результат – податковий фінансовий результат
За видами діяльності	– результат операційної діяльності – результат інвестиційної діяльності – результат фінансової діяльності
За видами виробництва	– прибуток від діяльності підрозділів основного виробництва – прибуток від діяльності підрозділів допоміжного виробництва – прибуток від діяльності обслуговуючих господарств
За ступенем деталізації	– за центрами відповідальності – підприємства в цілому
За відповідністю	– плановий – недоотриманий – надлишковий
За базою оцінки	– обліковий – податковий
За характером використання	– розподілений – нерозподілений

Джерело: систематизовано автором на основі [5; 14; 26; 34]

Класифікація фінансових результатів підприємства відіграє ключову роль у системі управлінського аналізу, оскільки дозволяє структурувати та систематизувати різноманітні показники прибутковості відповідно до їх економічної природи, джерел формування та призначення. Поділ фінансових результатів на операційні, фінансові та інвестиційні, а також їх деталізація за видами діяльності, періодами та центрами відповідальності створює можливість для глибокого розуміння механізмів формування прибутку підприємства. Така

систематизація допомагає виявити найбільш та найменш прибуткові напрями діяльності, проаналізувати тенденції розвитку окремих бізнес-процесів та оцінити ефективність використання ресурсів у різних сферах підприємницької активності.

Структурована класифікація фінансових результатів значно підвищує якість управлінських рішень завдяки забезпеченню менеджменту релевантною та своєчасною інформацією для стратегічного планування та оперативного управління. Детальний розподіл показників прибутковості дозволяє керівництву точно визначати проблемні зони, розробляти цільові програми покращення ефективності, оптимізувати розподіл фінансових ресурсів між різними напрямками діяльності та приймати обґрунтовані рішення щодо розширення або згортання окремих бізнес-сегментів. Крім того, систематизована інформація про фінансові результати забезпечує можливість порівняльного аналізу з конкурентами та галузевими стандартами, що сприяє формуванню реалістичних цілей та ефективних стратегій розвитку підприємства.

На діяльність суб'єкта господарювання, здійснюють вплив безліч чинників, переважна більшість із яких прямо чи опосередковано впливають на його розмір. Аналіз факторів впливу на фінансові результати підприємства є критично важливим елементом фінансового менеджменту, оскільки дозволяє зрозуміти причинно-наслідкові зв'язки між різними чинниками та показниками прибутковості. Комплексне дослідження цих факторів забезпечує можливість прогнозування фінансових результатів, ідентифікації ризиків та можливостей, а також розробки ефективних стратегій управління підприємством. Розуміння впливу як зовнішніх, так і внутрішніх факторів дозволяє керівництву підприємства своєчасно реагувати на зміни ринкового середовища та оптимізувати внутрішні процеси для максимізації прибутковості.

Загалом ці фактори поділяються на зовнішні (екзогенні) та внутрішні (ендогенні). Фактори впливу на фінансові результати діяльності підприємства подано на рисунку 1.1.

Рисунок 1.1 – Фактори впливу на фінансові результати діяльності підприємства

Джерело: систематизовано на основі [16; 21]

Дослідження факторів впливу на фінансові результати підприємства є необхідною умовою для ефективного стратегічного та оперативного управління. Розподіл зовнішніх факторів на прямого та непрямого впливу дозволяє

визначити пріоритетність моніторингу ринкового середовища: фактори прямого впливу вимагають постійного відстеження та швидкого реагування, оскільки безпосередньо впливають на обсяги продажів та конкурентоспроможність, тоді як фактори непрямого впливу формують загальні умови ведення бізнесу та потребують довгострокової адаптації стратегії підприємства.

Класифікація внутрішніх факторів на основні та другорядні забезпечує раціональний розподіл управлінських зусиль та ресурсів. Основні фактори безпосередньо визначають конкурентні переваги та операційну ефективність підприємства, тому потребують першочергової уваги та інвестицій. Другорядні фактори, хоча і мають менший безпосередній вплив, створюють підґрунтя для довгострокового розвитку та сталості бізнесу. Комплексний підхід до аналізу всіх груп факторів створює підґрунтя для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, мінімізації ризиків та забезпечення стійкого фінансового розвитку підприємства в довгостроковій перспективі.

Проведене дослідження дозволяє констатувати, що згідно з сучасними концепціями економічної науки, «досягнення позитивного фінансового результату становить основну мету та ключовий мотив розвитку підприємницької активності» [16]. Цей показник відображає компенсацію підприємцю за впровадження інноваційних рішень та прийняття на себе ризиків. Фінансовий результат виконує роль основного каналу залучення додаткових фінансових ресурсів у діяльність підприємства. Йому притаманне систематичне оновлення, що сприяє позитивній динаміці грошових потоків та слугує фундаментом для стабільного розширення масштабів діяльності. Процес формування фінансових результатів підприємства становить органічну складову загальної системи управління господарською діяльністю, що передбачає прийняття управлінських рішень, спрямованих на забезпечення позитивного фінансового результату у формі прибутку.

1.2 Особливості формування та аналізу фінансових результатів підприємства

Фінансовий результат як економічна категорія відображає ефективність використання ресурсів підприємства та його здатність генерувати додаткову вартість у процесі господарської діяльності.

Сучасна практика господарювання українських підприємств демонструє, що формування фінансових результатів є багатофакторним процесом, який залежить від внутрішніх можливостей підприємства та зовнішнього економічного середовища. Процес формування фінансових результатів на українських підприємствах має циклічний характер та включає етапи планування, реалізації операційних процесів, контролю та аналізу отриманих результатів. Кожен етап характеризується специфічними управлінськими завданнями та методами їх вирішення, що в сукупності забезпечують досягнення поставлених фінансових цілей.

Формування фінансових результатів підприємств в Україні регламентується комплексом нормативно-правових актів, серед яких ключове місце займають Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та Міжнародні стандарти фінансової звітності [4].

Особливістю українського законодавства є розмежування підходів до визначення фінансового результату для цілей бухгалтерського обліку та оподаткування. Бухгалтерський прибуток формується відповідно до принципів національних стандартів обліку, тоді як оподатковуваний прибуток розраховується згідно з вимогами податкового законодавства. Така дуальність створює додаткові виклики для підприємств у процесі планування та управління фінансовими результатами.

Фінансові результати підприємства знаходять своє відображення у таких

формах звітності, які показані в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Форми звітності в яких відображаються фінансові результати підприємства

Назва форми звітності	Інформація яка відображається про фінансові результати підприємства
Звіт про фінансові результати	відображаються суми доходів та витрат за різними видами, проміжні фінансові результати (від операційної діяльності, до оподаткування) та чистий прибуток (збиток)
Баланс	відображається накопичений фінансовий результат за всі періоди діяльності (нерозподілений прибуток/непокритий збиток)
Звіт про власний капітал	відображається отриманий підприємством за рік прибуток або збиток (збиток вносять до форми з мінусом). Цей показник має дорівнювати показнику чистого прибутку або збитку за звітний період, одержаного підприємством відповідно до форми 2 «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)»
Примітки до фінансової звітності	відображається фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів. В них фіксується вартість сільськогосподарської продукції під час первісного визнання, витрати, результати, виручка від її реалізації, собівартість реалізованої продукції та фінансові результати від реалізації
Податкова декларація з податку на прибуток	відображається прибуток до оподаткування, тобто об'єкт оподаткування, сума податку на прибуток. Проте дана звітність не подається учасниками спрощеної системи оподаткування (платники єдиного податку)

Джерелоб систематизовано на основі [22; 26]

Основна фінансова звітність, де відображається важлива інформація про фінансові результати підприємства — це форма 2 «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)».

Отже, «Звіт про фінансові результати» є важливою складовою фінансової

звітності підприємства і надає інформацію про його фінансову продуктивність та ефективність. Він допомагає зацікавленим сторонам зрозуміти фінансове становище підприємства та прийняти обґрунтовані рішення [26].

У вітчизняній практиці алгоритм визначення фінансових результатів для середніх і великих підприємств передбачено НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [5], для малих підприємств фінансові результати діяльності розраховують відповідно до методики, наведеної НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» [9].

Отже, формування фінансових результатів можна розглядати як частину загальної системи господарювання, що пов'язана із прийняттям рішень щодо забезпечення необхідного їх розміру на рівні суб'єкта господарювання для досягнення тактичних та оперативних цілей.

Визначимо сутність формування фінансового результату відповідно до НП(С)БО 1, розглянувши окремі статті форми №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»;

– валовий прибуток – різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);

– прибуток (збиток) від операційної діяльності, визначається як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), іншого операційного доходу, адміністративних, витрат, витрат на збут та інших операційних витрат;

– прибуток (збиток) до оподаткування визначається як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від операційної діяльності, фінансових та інших доходів (прибутків), фінансових та інших витрат (збитків);

– чистий прибуток (збиток) розраховується як алгебраїчна сума прибутку (збитку) до оподаткування, податку на прибуток та прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування [42].

Розмір та характер прибутків і збитків за кожний період діяльності підприємства є найважливішими підсумковими показниками їх роботи, тому при їх визначенні слід користуватися, на нашу думку, логічною схемою підрахунку

сум доходів та витрат за різними видами, проміжних фінансових результатів (від операційної діяльності, до оподаткування) та чистого прибутку (збитку) (рисунок 1.2).

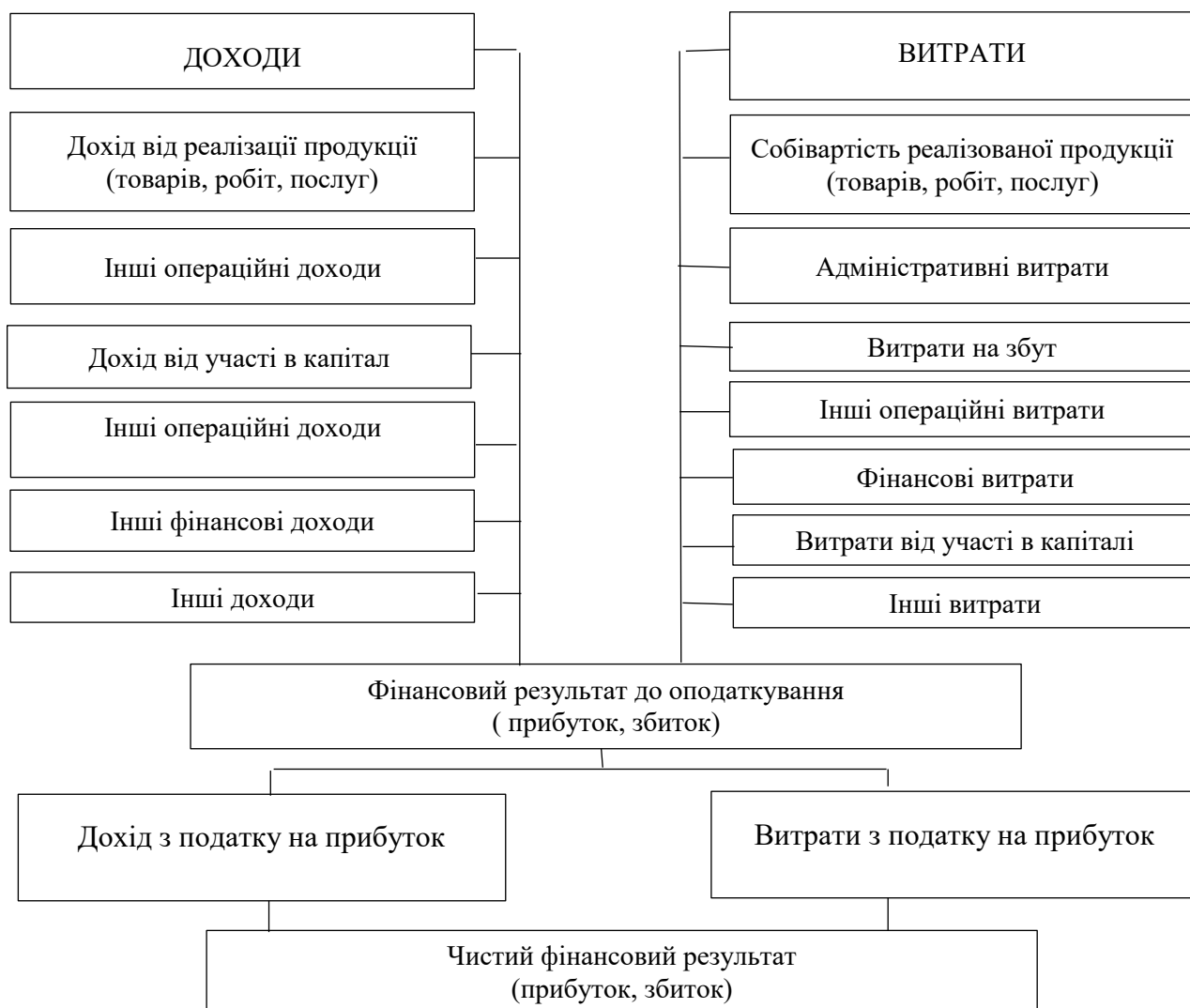

Рисунок 1.2 – Склад доходів і витрат підприємства для формування фінансових результатів за видами діяльності

Джерело: систематизовано на основі [20; 28]

Аналіз фінансових результатів підприємства набуває особливої актуальності в умовах динамічного ринкового середовища та зростаючої конкуренції. Цей аналіз є важливим інструментом управління, який дозволяє оцінити ефективність господарської діяльності, виявити резерви покращення

фінансового стану та обґрунтувати стратегічні рішення щодо подальшого розвитку підприємства.

Важливість аналізу фінансових результатів обумовлена декількома ключовими факторами. По-перше, він забезпечує об'єктивну оцінку фінансової ефективності підприємства через систему показників, що характеризують прибутковість, рентабельність та динаміку розвитку. По-друге, результати аналізу є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо оптимізації витрат, ціноутворення, інвестиційної політики та стратегічного планування [30].

Для зовнішніх користувачів інформації аналіз фінансових результатів має критичне значення при оцінці інвестиційної привабливості підприємства, його кредитоспроможності та фінансової стійкості. Інвестори, кредитори, партнери та державні органи використовують результати такого аналізу для прийняття рішень про співпрацю з підприємством.

В умовах українського бізнес-середовища аналіз фінансових результатів набуває додаткової актуальності через необхідність адаптації до мінливих економічних умов, валютних коливань, інфляційних процесів та регуляторних змін. Підприємства потребують систематичного моніторингу своїх фінансових показників для забезпечення фінансової стабільності та конкурентоспроможності.

Сучасні виклики, пов'язані з цифровізацією економіки, глобалізацією ринків та підвищенням вимог до корпоративної звітності, роблять аналіз фінансових результатів ще більш складним та багатогранним процесом, який вимагає використання сучасних аналітичних методів та інструментів.

Процес аналізу фінансових результатів підприємства є системним та послідовним, що включає декілька взаємопов'язаних етапів. Кожен етап має специфічні цілі, методи та інструменти, які в сукупності забезпечують комплексну оцінку фінансової ефективності підприємства.

Узагальнену модель комплексного аналізу фінансових результатів діяльності підприємства подано на рисунку 1.3.

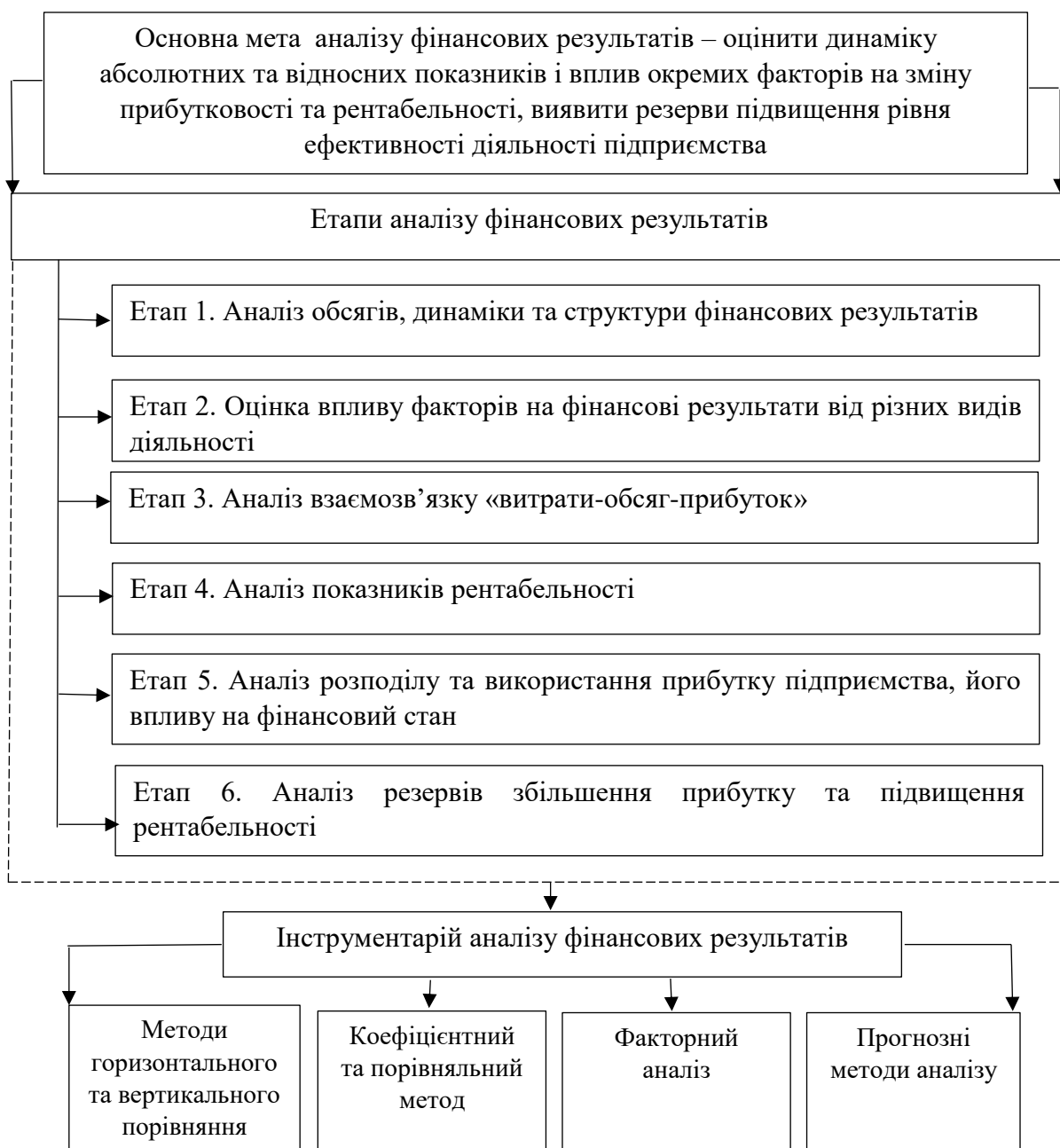

Рисунок 1.3 – Модель комплексного аналізу фінансових результатів діяльності підприємства

Джерело: систематизовано на основі [31; 36; 41]

Ефективна оцінка фінансових результатів підприємства вимагає застосування комплексного підходу, що базується на використанні різноманітних аналітичних методів. Сучасна економічна наука пропонує широкий арсенал інструментів для всебічного дослідження фінансових результатів господарської діяльності (таблиця 1.4). Серед ключових

методологічних підходів виділяють аналіз динаміки показників (горизонтальний), структурний аналіз (вертикальний), дослідження відносних показників (коефіцієнтний), причинно-наслідковий аналіз (факторний), а також методи прогнозування та виявлення тенденцій розвитку.

Таблиця 1.4 – Інструментарій аналізу фінансових результатів підприємства

Метод аналізу	Характеристика	Результати застосування
1. Метод горизонтального порівняння	спрямований на виявлення динаміки зміни фінансових показників протягом аналізованого періоду.	дозволяє ідентифікувати основні тенденції розвитку підприємства, оцінити темпи зростання доходів та прибутку, виявити періоди підйому та спаду фінансових результатів. Особливу увагу приділяють аналізу стабільності тенденцій та їх відповідності стратегічним цілям підприємства.
2. Метод вертикального порівняння	розкриває структурні особливості формування фінансових результатів, показуючи питому вагу окремих компонентів доходів та витрат у загальній сумі	дозволяє оцінити раціональність структури фінансових результатів, виявити найбільш значущі статті доходів та витрат, визначити резерви оптимізації структури.
3. Факторний аналіз	дозволяє кількісно оцінити вплив окремих факторів на зміну фінансових результатів, що є критично важливим для розуміння причин досягнутих результатів та розробки заходів щодо їх покращення	забезпечує глибоке розуміння механізмів формування фінансових результатів
4. Коефіцієнтний аналіз	забезпечує розрахунок системи відносних показників	характеризують різні аспекти ефективності використання ресурсів підприємства. Основними групами коефіцієнтів є показники рентабельності (продажів, активів, власного капіталу), ефективності операційної діяльності та фінансової стійкості
5. Порівняльний аналіз	розширює контекст оцінки фінансових результатів через зіставлення з зовнішніми орієнтирами	дозволяє об'єктивно оцінити досягнення підприємства та його конкурентну позицію на ринку
6. Прогнозний аналіз	забезпечує стратегічний вимір оцінки фінансових результатів	дозволяючи планувати майбутні показники та розробляти стратегії їх досягнення

Джерело: систематизовано на основі [32; 36; 41]

Дослідження сучасних наукових праць у сфері економічного аналізу свідчить про відсутність уніфікованого методологічного підходу до оцінки фінансових результатів підприємств. Практикуючі аналітики застосовують різноманітні системи показників для характеристики фінансової ефективності діяльності. Синтез результатів аналізу окремих індикаторів або їх груп дозволяє сформулювати інтегральну оцінку результативності господарювання та фінансових досягнень підприємства. Водночас відбір конкретних показників для аналізу визначається цільовим призначенням дослідження, галузевою специфікою підприємства, інтенсивністю конкурентного середовища та іншими чинниками.

У систематизованому вигляді дослідження фінансових результатів підприємства здійснюється за такими ключовими напрямками: аналіз абсолютних значень, темпів зміни та структурного складу фінансових результатів через призму їх складових елементів (доходів та витрат); дослідження операційного фінансового результату як відображення ефективності профільної діяльності підприємства; ідентифікація та кількісна оцінка факторів, що впливають на формування загального фінансового результату; аналіз системи показників рентабельності як індикаторів ефективності використання ресурсів.

Пріоритетними завданнями аналітичного дослідження фінансових результатів, через виконання яких реалізується його стратегічна мета, виступають: моніторинг динамічних змін абсолютних фінансових показників (прибутку та показників рентабельності); визначення характеру та масштабів впливу різних чинників на величину прибутку та рівень рентабельності; ідентифікація та кількісна оцінка потенційних резервів підвищення прибутковості та рентабельності діяльності; формування комплексу практичних заходів щодо мобілізації та ефективного використання виявлених резервів зростання фінансових результатів.

Використання виключно абсолютних показників фінансових результатів не може забезпечити повноцінну та об'єктивну оцінку результативності господарської діяльності підприємства. Показники рентабельності представляють собою відносні індикатори ефективності функціонування

підприємства, які визначаються як процентне співвідношення між величиною відповідного виду прибутку та обсягом ресурсів, задіяних для його генерування, або понесеними для цього витратами.

З огляду на різноманітність ресурсної бази, яку використовує підприємство у своїй діяльності, та множинність форм прибутку, сучасна економічна теорія сформувала відповідну систему індикаторів рентабельності, що відображають різні аспекти ефективності господарювання. Така розгалужена система показників дозволяє здійснити багатоаспектну оцінку результативності використання різних видів ресурсів та отримання різних форм економічного ефекту від діяльності підприємства (таблиця А.1, додаток А).

Практичне застосування розробленої аналітичної моделі дослідження фінансових результатів у господарській практиці підприємства створить передумови для успішної реалізації ідентифікованих можливостей підвищення ефективності та сприятиме якісному вдосконаленню фінансово-економічної діяльності підприємства.

2 Аналітико-практичні аспекти формування та аналізу фінансових результатів підприємства

2.1 Аналіз фінансових результатів діяльності підприємств України та фінансово-господарської діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки

Стимулювання розвитку суб'єктів господарської діяльності є одним із пріоритетних напрямів розвитку економічної політики як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях в Україні. Малі та середні підприємства продовжують відігравати фундаментальну роль у структурі вітчизняної економіки. Їх продуктивне функціонування забезпечує формування додаткових трудових ресурсів, стимулює зростання фінансових надходжень до бюджетів територіальних громад, що створює можливості для розв'язання нагальних соціально-економічних викликів та активізує процеси підвищення конкурентних переваг і впровадження інноваційних рішень.

Внаслідок розгортання повномасштабного військового конфлікту функціонування українських підприємств зазнало кардинальних трансформацій. Значна кількість господарюючих суб'єктів опинилася в зонах інтенсивних військових операцій і була вимушена здійснити евакуацію виробничих потужностей до більш захищених територій або повністю припинити операційну діяльність. Водночас навіть ті підприємства, які територіально віддалені від зон обстрілів, стикаються з серйозними труднощами, пов'язаними з порушенням логістичних ланцюгів та дефіцитом необхідної сировини.

Згідно з результатами дослідження, 48 % представників малого бізнесу не мають технічної можливості для переміщення виробничих потужностей, 31 % не встигли завершити процес релокації, приблизно 20 % реалізували часткове переміщення бізнес-процесів або перебувають у стадії переїзду. Завдяки підтримці державних інституцій з моменту початку повномасштабного

військового вторгнення з небезпечних територій України було успішно переміщено понад 800 суб'єктів малого підприємництва, з яких 623 наразі відновили діяльність та забезпечують створення нових робочих місць. Додатково ще 239 малих підприємств, які мають наміри щодо переміщення, продовжують пошук відповідних локацій або транспортних можливостей [36]. Великим і середнім підприємствам набагато складніше перевести своє виробництво в інші небезпечні регіони країни.

Провідними центрами релокації в Україні стали більш захищені регіони, зокрема: «Львівська область (24 %), Закарпатська область (14,5%), Чернівецька 26 область (9,8%), Івано-Франківська область (8,3%), Хмельницька область (7,3%) та Тернопільська область (6,3%)» [29].

У зв'язку з введенням воєнного стану органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичних даних щодо діяльності підприємств за 2024 рік. Тому на основі інформації Державної служби статистики України [38; 39] здійснимо дослідження фінансово-економічної діяльності підприємств в Україні за період 2021-2023 років, але більше уваги будемо приділяти саме малим підприємствам.

В таблиці 2.1 відображено дані щодо кількості великих, середніх, малих та мікропідприємств, які функціонували в Україні в 2021-2023 роках.

Таблиця 2.1 – Кількість суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва в Україні у 2021-2023 роках

Роки	Кількість підприємств, од.	У тому числі							
		великі підприємства		середні підприємства		малі підприємства		з них мікропідприємства	
		од.	частка, %	од.	частка, %	од.	частка, %	од.	частка, %
2021	7698	13	0,17	433	5,62	7252	94,21	6198	80,51
2022	6198	9	0,15	412	6,65	5777	93,21	4758	76,77
2023	7079	12	0,17	381	5,38	6686	94,45	5686	80,32

Джерело: систематизовано на основі [13]

Як бачимо з даних у таблиці 2.1, із загальної кількості діючих підприємств

в 2023 році в Україні – 381 од., частка середніх за розмірами підприємств складає 5,38% або 381 од., тоді як малих 94,45% або 6686 од., з яких мікропідприємства займають 80,32% або 5686 од. Кількість підприємств з початком війни у 2022 році зменшилася на 1500 од., в той же час: великих підприємств – на 4 од., середніх – на 21 од., малих – на 1475 од. і мікропідприємств – на 1440 од. В той же час питома вага, малих підприємств, в динаміці залишилася майже сталою протягом 2021-2023 років.

Також необхідно зазначити, що протягом аналізованого періоду максимальна чисельність працюючих осіб спостерігалася в секторі середнього бізнесу, що становило 34,4% від загального обсягу всіх господарюючих суб'єктів, в той час як на підприємствах малого бізнесу частка зайнятих становила 19,4%, а на великих підприємствах -18,1%. Варто підкреслити, що зменшення чисельності працівників на підприємствах у досліджуваному періоді досягло 15,5% і обумовлюється припиненням діяльності підприємств та переміщенням населення, включаючи еміграцію за межі країни, що спричинено збройними конфліктами на українській території

Проаналізуємо динаміку та структура фінансових результатів діяльності підприємств України до оподаткування у 2021-2023 роках (таблиці 2.2).

З даних таблиці 2.2 видно, що фінансовий результат діяльності підприємств України до оподаткування протягом 2021-2023 роки змінювався неоднозначно, найбільший прибуток був отриманий у довоєнному 2021 році у розмірі 26171934,5 млн грн, (77,6% підприємств працювало з прибутком). У 2022 році прибутки вітчизняних підприємств знизилися на 8658845,2 млн грн і склали 17513089,3 млн грн (74,5% підприємств працювало з прибутком). Також необхідно зазначити, що у 2022 році сума збитків які отримали вітчизняні підприємства зросла по рівняно з 2021 роком на 553,67%, що пояснюється негативними наслідками початку війни. У 2023 році ситуація покращилася і підприємства які працювали з позитивним результатом склали 77,1%, однак в абсолютному вираженні сума прибутку порівняно з 2022 роком зменшилася на 1462674,1 млн грн або на 8,35%, в той же час позитивним є те, що сума збитків

вітчизняних підприємств зменшилася на 66,44%, тобто вітчизняний бізнес знову активно почав працювати наскільки це можливо в умовах війни.

Таблиця 2.2 - Динаміка та структура фінансових результатів діяльності підприємств України до оподаткування з розподілом на великі, середні та малі у 2021-2023 роках

Вид підприємства	Фінансовий результат до оподаткування, млн грн	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості	фінансовий результат, млн грн	у % до загальної кількості	фінансовий результат, млн грн
2023 рік					
усього	12469085,3	77,1	16050415,2	22,9	3581329,9
великі підприємства	4070278,0	83,3	4137916,0	16,7	67638,0
середні підприємства	4887871,8	76,3	7140165,6	23,7	2252293,8
малі підприємства	3510935,5	77,1	4772333,6	22,9	1261398,1
2022 рік					
усього	6840563,8	74,5		25,5	10672525,5
великі підприємства	-1052844,0	55,6	3463591,0	44,4	4516435,0
середні підприємства	5923374,5	77,8	9935341,6	22,2	4011967,1
малі підприємства	1970033,3	74,3	4114156,7	25,7	2144123,4
2021 рік					
усього	24539237,6	77,6	26171934,5	22,4	1632696,9
великі підприємства	9888133,0	92,3	9899843,0	7,7	11710,0
середні підприємства	9902572,3	82,1	10973003,7	17,9	1070431,4
малі підприємства	4748532,3	77,2	5299087,8	22,8	550555,5

Джерело: систематизовано на основі [37]

Склад та динаміку формування чистого прибутку (збитку) підприємств України в 2021-2023 роках подано в таблиці 2.3.

З даних таблиці 2.3 можна зробити висновки, що у 2022 році порівняно з 2021 роком загальна сума чистих доходів скоротилася на 2265785,4 млн грн. або на 16,19%, також скоротилися витрати на 1104231,2 млн грн або на 8,42%.

Таблиця 2.3 - Склад та динаміка формування чистого прибутку (збитку) підприємств України у 2021-2023 роках

Показники	Сума на кінець року, млн грн			Абсолютне відхилення, (+,-) млн. грн		Темп приросту, (%)	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2022 до 2021	2023 до 2022	2022 до 2021	2023 до 2022
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	12807404,6	10681887,4	13472989,5	-2125517,2	2791102,1	-16,60	+26,13
Інші операційні доходи	711239,7	695461,6	651619,9	-15778,1	-43841,7	-2,22	-6,30
Інші доходи	477105,5	352329,0	526967,7	-124776,5	174638,7	-26,15	+49,57
Разом чисті доходи	13995762,6	11729977,2	14651606,2	-2265785,4	2921629	-16,19	+24,91
Операційні витрати	12443377,0	11063853,2	13361586,8	-1379523,8	2297733,6	-11,09	+20,77
Інші витрати	518360,0	882419,6	726875,8	364059,6	-155543,8	+70,23	-17,63
Витрати усього	13110486,1	12006254,9	14223933,6	-1104231,2	2217678,7	-8,42	+18,47
з них собівартість реалізованої продукції	10477409,7	8732045,7	11019141,6	-1745364	2287095,9	-16,66	+26,19
Чистий прибуток	885276,5	-276277,7	427672,6	-1161554,2	703950,3	-131,21	-254,80

Джерело: систематизовано на основі [38]

Перевищення темпів скорочення доходів над витратами привело до від'ємного фінансового результату діяльності підприємств України у вигляді збитку, який склав 276277,7 млн грн. Такий негативний фінансовий результат відображає катастрофічний вплив війни на українську економіку, коли підприємства втратили значну частину своїх доходів через зруйновану інфраструктуру, припинення експорту та внутрішнього споживання, але при цьому не змогли пропорційно скоротити операційні витрати через необхідність підтримання мінімального рівня діяльності, виплати заробітних плат

працівникам, обслуговування кредитів та утримання основних засобів. Додатково підприємства несли непередбачені витрати на захист персоналу, релокацію виробництва, відновлення пошкоджених об'єктів та адаптацію до нових умов функціонування в умовах воєнного стану. У 2023 році ситуація в економіці України покращилася, а саме загальна сума чистих доходів зросла на 2921629 млн грн. або на 24,91%, в той же час витрати також зросли на 2217678,7 млн грн або на 18,47%. Перевищення темпів зростання доходів над витратами привело до позитивного фінансового результату діяльності підприємств України у вигляді чистого прибутку, який склав 427672,6 млн грн. Таким чином, ситуація, яка склалася у зв'язку із військовим станом значно погіршила фінансовий стан підприємств України та їх фінансові результати, оскільки прибуток у 2023 році у 2 рази менший за прибуток у довоєнному 2021 році.

Проведений аналіз фінансової діяльності підприємств України за 2021-2023 роки наочно демонструє катастрофічний вплив повномасштабної війни на національну економіку. Найбільш критичним виявився 2022 рік, коли підприємства зазнали масштабних втрат через пряме знищення виробничих потужностей, втрату ринків збуту, порушення логістичних ланцюгів та масову міграцію робочої сили. Чистий збиток у розмірі 276 277,7 млн грн став наслідком диспропорційного скорочення доходів (на 16,19%) порівняно з витратами (на 8,42%), що відображає неможливість підприємств швидко адаптувати витратну частину до різко зменшених доходів в умовах воєнного стану.

Структурні зміни в підприємницькому секторі також засвідчують значний негативний вплив війни: загальна кількість діючих підприємств скоротилася на 1500 одиниць, при цьому найбільших втрат зазнав сектор малого бізнесу (1475 одиниць), що підтверджує його особливу вразливість до зовнішніх шоків. Чисельність зайнятих працівників зменшилася на 15,5%, що обумовлено як закриттям підприємств, так і масовою трудовою міграцією населення. Позитивним сигналом стало покращення ситуації у 2023 році, коли підприємства отримали чистий прибуток у розмірі 427672,6 млн грн завдяки зростанню доходів на 24,91% при збільшенні витрат лише на 18,47%, що свідчить про

поступову адаптацію бізнесу до умов воєнного часу та відновлення економічної активності. Проте рівень прибутковості 2023 року залишається вдвічі нижчим за довоєнні показники 2021 року, що вказує на тривалий характер відновлювальних процесів у національній економіці.

Юридична особа ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП», було зареєстровано 04.12.2019 року у м. Хмельницькому. Основними видами діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП», є: оптова торгівля молочними та м'ясними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами, роздрібна торгівля. Продукція підприємства широко представлена в торгових мережах м. Хмельницький.

Метою діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» є досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку від проведення господарської діяльності шляхом здійснення виробництва, торгівлі, посередництва, виконання робіт, надання послуг, тощо.

Статутний капітал товариства складається з вартості вкладів його учасників. Розмір частки учасника товариства у відсотках відповідає співвідношенню номінальної вартості його частки та статутного капіталу товариства, а саме Бомок А.В. належить 50% статутного капіталу і Крупі К.М. 50%.

Аналіз діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» почнемо з аналізу його техніко-економічних показників за 2022-2024 роки (таблиця 2.4).

Протягом періоду 2022-2024 років Товариство з обмеженою відповідальністю «СКМ ВЕСТ ГРУП» демонструє позитивну динаміку у веденні економічної діяльності. Спостерігається стабільне зростання валових надходжень від продажу товарів та послуг, відбувається планомірна модернізація як виробничих потужностей, так і допоміжного обладнання. Паралельно з цим компанія приділяє увагу поліпшенню робочих умов для персоналу та розширенню програм соціального забезпечення співробітників, що позитивно відображається на збільшенні розміру прибутку після оподаткування.

Таблиця 2.4 – Основні техніко-економічні показники діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки

Показники	Сума на кінець року, тис. грн			Абсолютне відхилення, тис грн		Темп приросту (спаду), %	
	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
Чистий дохід від реалізації продукції, робіт та послуг	34150,6	34489,7	46905,4	+339,1	+12415,7	+0,99	+36,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів)	34691,9	30592,5	42363,8	-4099,4	+11771,3	-11,82	+38,48
Чистий прибуток	129,2	147,9	479,1	+18,7	+331,2	+14,47	+223,94
Кількість працівників	17	21	19	+4	-2	+23,53	-9,52
Середньорічна вартість основних фондів	173,4	185,0	185,0	+11,6	-	+6,69	-
Дебіторська заборгованість	491,9	518,1	674,8	+26,2	+156,7	+5,33	+30,25
Поточна кредиторська заборгованість	1672,2	1942,3	3250	+270,1	+1307,7	+16,15	+67,33

Детальні дані щодо фінансових показників діяльності підприємства представлені у відповідних фінансових документах підприємства (додатки Б, В, Г). Проаналізуємо стан фінансово-господарської діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки.

З таблиці 2.4 видно, що чистий дохід від реалізації продукції збільшився у 2023 році порівняно з 2022 роком майже на 339,1 тис. грн або на 0,99%, а в 2024 році порівняно з 2023 роком – на 12415,7 тис. грн або на 36%, що є позитивним фактором для підприємства і свідчить про стабільний його розвиток, не дивлячись на негативний вплив військового стану в країні.

Не дивлячись на те, що обсяг реалізованої продукції протягом 2022-2023 років зростав, в той же час собівартість реалізованої продукції знизилася, а саме

у 2023 році порівняно з 2022 роком на 11,82%, що є позитивним явищем у діяльності підприємства. А у 2024 році порівняно з попереднім роком собівартість реалізованої продукції навпаки зросла на 11771,3 тис. грн або на 38,48%, таким чином темпи зростання чистого доходу майже були в одному рівні з темпами зростання собівартості реалізованої продукції або їх перевищували, що позитивно вплинуло на фінансові результати діяльності підприємства в даному звітному періоді, тобто дане підприємство постійно працювало прибутково. У 2022 році спостерігався чистий прибуток у розмірі 173,4 тис. грн, у 2023 році – 147,9 тис грн, у 2024 році не дивлячись на військовий стан в країні прибуток збільшився порівняно з 2023 роком на 223,94%, що говорить про якісний та ефективний менеджмент управління підприємством.

Чисельність працівників у 2023 році порівняно з 2022 роком збільшилася на 4 особи і становила 21 людину, але у 2024 році даний показник зменшився на 2 особи або на 9,52 %. Це було пов'язано, що з демобілізацією працівників до ЗСУ.

Середньорічна вартість основних фондів у 2023 році порівняно з 2022 роком зросла на 11,6 тис. грн або на 6,69%, у 2024 році порівняно з 2023 роком даний показник не змінився.

Проводячи співставлення розмірів дебіторської та кредиторської заборгованості, варто зазначити, що обсяг зобов'язань перед постачальниками та іншими кредиторами перевищує суму заборгованості дебіторів. Така ситуація вказує на ефективне управління фінансовими ресурсами, адже підприємство залучає до господарського обігу більший обсяг коштів, аніж вилучає з нього. З огляду на це, під час поглибленого дослідження слід окремо аналізувати суму дебіторської та кредиторської заборгованості, акцентуючи увагу на термінах їх погашення для недопущення виникнення простроченої заборгованості.

Підсумовуючи аналіз ключових техніко-економічних параметрів діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» упродовж 2022-2024 років, слід констатувати позитивні результати функціонування компанії. Раціонально використовуючи наявні ресурси та можливості, підприємство демонструє стійке

нарощування обсягів збуту, підвищення ефективності трудової діяльності, залучає позикові кошти для розвитку бізнесу та дотримується графіку їх повернення. Такі позитивні тенденції створюють підґрунтя для збільшення обсягів реалізації, поліпшення матеріального забезпечення персоналу та систематичного приросту прибутковості організації.

Проаналізуємо склад та динаміку активів ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5 – Динаміка активів ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки

Показник	Сума на кінець року, тис грн			Абсолютне відхилення, тис грн		Темп приросту (спаду), %	
	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
1	2	3	4	5	6	7	8
I Необоротні активи							
Нематеріальні активи	1,2	0,5	-	-0,7	-0,5	-58,33	-100,00
Первісна вартість	1,4	1,4	1,4	-	-	-	-
Накопичена амортизація	(0,2)	(0,9)	(1,4)	-0,7	-0,5	+350,0	+55,56
Основні засоби:	132,6	97,3	66,7	-35,3	-30,6	-26,62	-31,45
первісна вартість	173,4	185,0	185,0	+11,6	-	+6,69	-
знос	(40,8)	(87,7)	(118,3)	-46,9	-30,6	+114,95	+34,89
Усього за розділом I	133,8	97,8	66,7	-36	-31,1	-26,91	-31,80
II Оборотні активи							
Запаси:	1632,5	2016,0	3133,8	+383,5	+1117,8	+23,49	+55,45
у тому числі готова продукція	1433,0	1986,0	3068,8	+553	+1082,8	+38,59	+54,52
Дебіторська заборгованість за продукцію, роботи, послуги, товари,	242,3	502,5	659,1	+260,2	+156,6	+107,39	+31,16
Інша поточна дебіторська заборгованість	249,9	15,6	15,7	-234,3	+0,1	-93,76	+0,64
Гроші та їх еквіваленти	226,1	126,6	393,3	-99,5	+266,7	-44,01	+210,66
Витрати майбутніх періодів	5,1	5,1	0,7	-	-4,4	-	-86,27
Інші оборотні активи	323,6	347,3	322,2	+23,7	-25,1	+7,32	-7,23
Усього за розділом II	2679,2	3013,1	4524,8	+333,9	+1511,7	+12,46	+50,17
Баланс	2813,0	3110,9	4591,5	+297,9	+1480,6	+10,59	+47,59

Джерело: систематизовано на основі [додатки Б; В; Г]

Загальна сума активів ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» протягом 2022-2024 років

постійно зростала, у 2023 році порівняно з 2022 роком вона зросла на 297,9 тис грн або на 10,59%, у 2024 році порівняно з 2023 роком – на 1480,6 тис грн або на 47,59%. На кінець 2023 року це зростання відбулось насамперед за рахунок збільшення статей активів: «Запаси готової продукції» – на 553 тис грн або на 23,49%, «Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги» – на 260,2 тис. грн або на 107,39%. У 2024 році зростання загальної суми активів відбулося переважно за рахунок зростання статей активів: «Запаси готової продукції» – на 1082,8 тис. грн або на 54,52%, «Гроші та їх еквіваленти» – на 266,7 тис. грн або на 210,66%.

Слід зазначити, що серед статей необоротних активів найбільшу питому вагу займає стаття «Основні засоби»: у 2022 році – 99,1%, у 2023 році – 99,49%, у 2024 році – 100%. Однак необхідно зазначити, що протягом аналізованого періоду сума основних засобів (за реальною вартістю) поступово зменшується, а саме у 2023 році порівняно з 2022 роком на 35,3 тис. грн (на 26,62%), у 2024 році порівняно з 2023 роком – на 30,6 тис. грн (на 31,45%). Це насамперед пояснюється тим, що вартість зносу основних фондів з кожним роком збільшується, але підприємство в таких складних економічних умовах не може собі дозволити закуповувати нове обладнання.

Що стосується оборотного капіталу, то протягом 2022-2024 років найбільшу питому вагу займають статті «Запаси готової продукції» (від 53,48% до 67,82%) та «Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги» (від 9,04% до 16,67%).

Також необхідно зазначити, що у 2023 році порівняно з 2022 роком стаття оборотних активів «Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги» зросла на 260,2 тис. грн або на 156,6% і у 2024 році також спостерігається зростання – на 156,6 тис. грн або на 107,39%. Дане зростання статті «Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги» пояснюється особливістю організації реалізації продукції, оскільки допускається частину готової продукції надавати під реалізацію магазинам, тому зростання даного показника не є недоліком для діяльності підприємства.

Проаналізуємо склад та динаміку пасивів ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки (таблиця 2.6).

Таблиця 2.6 – Динаміка пасивів ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки

Показник	Сума, тис грн			Абсолютне відхилення, тис грн		Темп приросту (спаду), %	
	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
1	2	3	4	5	6	7	8
I Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	0,1	0,1	0,1	-	-	-	-
Додатковий капітал	-	-	-	-	-	-	-
Резервний капітал	-	-	-	-	--	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	220,2	365,1	844,2	+144,9	+479,1	+65,80	+131,22
Усього за розділом I	220,3	365,2	844,3	+144,9	+479,1	+65,77	+131,19
II Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення							
III Поточні зобов'язання							
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:							
товари, роботи, послуги	1428,9	1782,0	2864,0	+353,1	+1082	+24,71	+60,72
розрахунки з бюджетом	148,5	85,9	183,9	-62,6	+98	-42,15	+114,09
у тому числі з податку на прибуток	28,4	32,4	105,2	+4	+72,8	+14,08	+224,69
розрахунками зі страхування	20,3	14,5	18,5	-5,8	+4	-28,57	+27,59
розрахунками з оплати праці	74,5	59,9	78,4	-14,6	+18,5	-19,60	+30,88
Інші поточні зобов'язання	920,3	803,4	602,4	-116,9	-201	-12,70	-25,02
Усього за розділом III	2592,7	2745,7	3747,2	+153	+1001,5	+5,90	+36,48
Баланс	2813,0	3110,9	4591,5	+297,9	+1480,6	+10,59	+47,59

Джерело: систематизовано на основі [додатки Б; В; Г]

Проаналізувавши співвідношення власних і залучених коштів, можна зробити висновок, що у 2022 році власні кошти підприємства становили 7,8% і 92,6% відповідно, у 2023 році – 11,7% і 88,26% відповідно, у 2024 році – 18,4% і 81,6% відповідно. Таким чином протягом 2022-2024 років залучені кошти постійно перевищували власні, що негативно впливає на фінансову незалежність підприємства. Однак, незважаючи на те, що залучені кошти суттєво переважають

власні протягом усього аналізованого періоду, спостерігається позитивна тенденція до зростання частки власного капіталу: з 7,8% у 2022 році до 18,4% у 2024 році. Це свідчить про поступове зміцнення фінансової основи підприємства та зниження залежності від зовнішніх джерел фінансування. Високий рівень залежності від залучених коштів створює ризики втрати фінансової стійкості підприємства при погіршенні ринкових умов або зростанні вартості залученого капіталу.

Необхідно зазначити, що серед поточних зобов'язань найбільшу питому вагу займає стаття «Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи послуги», а саме у 2022 році – 55,11%, у 2023 році – 64,9%, у 2024 році – 76,43%. Таким чином, спостерігається стійка тенденція до зростання частки кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги в структурі поточних зобов'язань, що свідчить про збільшення залежності підприємства від постачальників як джерела фінансування операційної діяльності. Зростання на 21,32 п.п. за два роки є досить значним і така тенденція може мати як позитивні, так і негативні наслідки. З одного боку, використання кредиторської заборгованості є безкоштовним джерелом фінансування в межах договірних термінів оплати. З іншого боку, надмірне зростання може свідчити про проблеми з ліквідністю та неспроможність своєчасно розраховуватися з постачальниками.

Проведений аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за період 2022-2024 років свідчить про позитивну динаміку розвитку підприємства незважаючи на складні економічні умови воєнного стану. Компанія демонструє стабільне зростання ключових фінансових показників: чистий дохід від реалізації збільшився на 36% у 2024 році порівняно з 2023 роком, загальна сума активів зросла на 47,59%, а чистий прибуток збільшився на 223,94%. Підприємство ефективно управляє своєю операційною діяльністю, що підтверджується покращенням співвідношення темпів зростання доходів та собівартості продукції.

Водночас аналіз виявив певні структурні проблеми у фінансуванні діяльності підприємства. Критичним аспектом є високий рівень залежності від залучених коштів, які становлять 81,6% у структурі пасивів станом на 2024 рік,

при цьому спостерігається зростання частки кредиторської заборгованості за товари та послуги до 76,43% у структурі поточних зобов'язань. Хоча частка власного капіталу поступово зростає (з 7,8% до 18,4%), це створює ризики для фінансової стійкості підприємства. Позитивним фактором є ефективне управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, що забезпечує додаткові фінансові ресурси для розвитку бізнесу.

Загалом ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» демонструє стійкі темпи розвитку та ріст прибутковості, однак потребує удосконалення структури капіталу шляхом поступового збільшення частки власних коштів та оптимізації управління поточними зобов'язаннями для забезпечення довгострокової фінансової стабільності підприємства.

2.2 Напрями покращення фінансових результатів діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП»

Фінансовий результат господарської діяльності підприємства визначається співвідношенням доходів та витрат, що може призводити до формування прибутку або збитку. Основною стратегічною ціллю функціонування кожного підприємства є досягнення стабільного позитивного фінансового результату, який забезпечує його подальший розвиток та конкурентоспроможність на ринку.

Незважаючи на складні економічні умови, спричинені воєнним станом в Україні, ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» демонструє стійку прибутковість протягом 2022-2024 років. Компанія змогла забезпечити позитивну динаміку чистого прибутку: у 2022 році він склав 129,2 тис. грн, у 2023 році зріс до 147,9 тис. грн, а у 2024 році досяг значного показника в 479,1 тис. грн.

Збереження прибутковості в умовах війни має особливе значення як для самого підприємства, так і для економіки країни в цілому. Стабільна робота ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» забезпечує збереження робочих місць, надходження до бюджету у вигляді податків та зборів, а також підтримку економічної активності

в регіоні. Крім того, прибуткова діяльність дозволяє підприємству створювати резерви для подолання кризових ситуацій та інвестувати в подальший розвиток бізнесу навіть в умовах невизначеності.

Для комплексного аналізу фінансових результатів необхідно детально розглянути структуру та динаміку доходів і витрат підприємства (таблиця 2.4). Як свідчать дані таблиці 2.7 та рисунка 2.1, господарська діяльність ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» характеризується високою ефективністю та адаптивністю до складних зовнішніх умов.

Таблиця 2.7 – Склад та динаміка доходів і витрат ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки

У тисячах гривень

Вид доходу чи витрат	Роки			Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2022	2023	2024	2023 до 2022	2024 до 2023
Доходи					
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	34150,6	34489,7	46905,4	+339,1	+12415,7
2. Інші операційні доходи	541,3	10,8	18,2	-530,5	+7,4
3. Інші доходи	-	-	-	-	-
4. Разом доходи	34691,9	34500,5	46923,6	-191,4	+12423,1
Витрати					
5. Собівартість реалізованої продукції	31678,8	30592,5	42363,8	-1086,3	+11771,3
6. Інші операційні витрати	2855,5	3727,7	3975,5	+872,2	+247,8
7. Інші витрати	-	-	-	-	-
8. Разом витрати	34534,3	34320,2	46339,3	-214,1	+12019,1
Фінансовий результат					
9. Фінансовий результат до оподаткування	157,6	180,3	584,3	+22,7	+404
10. Податок на прибуток	28,4	32,4	105,2	+4	+72,8
16. Чистий прибуток (збиток)	129,2	147,9	479,1	+18,7	+331,2

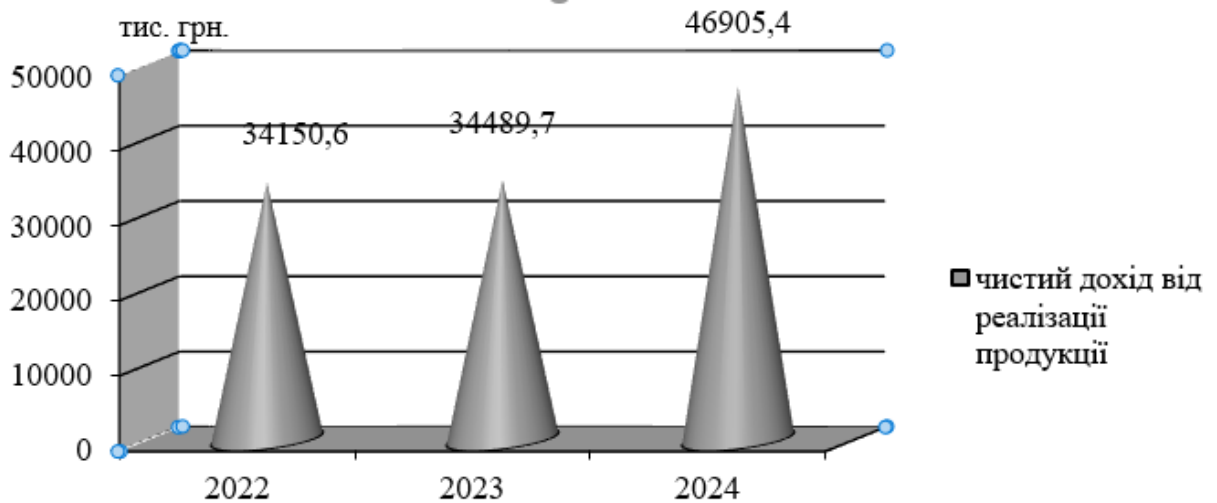

Рисунок 2.1 – Динаміка чистого доходу від реалізації продукції
ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки

Протягом 2022-2024 років діяльності підприємства основним елементом грошових надходжень підприємства, була, виручка від реалізації продукції, яка постійно зростала протягом аналізованого періоду: у 2023 році порівняно з 2022 роком – на 339,1 тис грн, а в 2024 році порівняно з 2023 роком – на 12415,7 тис. грн, що є позитивним фактором для підприємства і пов’язано із знаходженням нових ринків збуту.

З даних таблиці 2.7 видно, що у 2023 році порівняно з 2022 роком загальна сума чистих доходів скоротилася 191,4 тис. грн або на 16,19%, також скоротилися витрати на 214,1 тис грн або на 0,62%. Зокрема, у 2023 році сума доходів перевищила суму витрат і тому ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» отримало позитивний фінансовий результат як до оподаткування (180,3 тис. грн) так і після оподаткування в сумі 147,9 тис. грн.

У 2024 році ситуація в економіці України покращилася, а тому спостерігається зростання загальної суми чистих доходів підприємства на 12423,1 тис грн або на 36,01%, в той же час витрати також зросли на 12019,1 тис грн або на 35,02%. Перевищення темпів зростання доходів над витратами привело до позитивного фінансового результату діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» у вигляді чистого прибутку, який склав 479,1 тис. грн (рисунок 2.2). Таким чином, не дивлячись на військовим станом в країні фінансовий стан

підприємства не погіршився, а навпаки чистий прибуток 2023 року у порівнянні з 2022 роком зріс на 270,82%. Тобто протягом 2022-2024 років підприємство працювало прибутково, незважаючи на всі негативні фактори які впливали на його діяльність у зв'язку воєнним станом в країні.

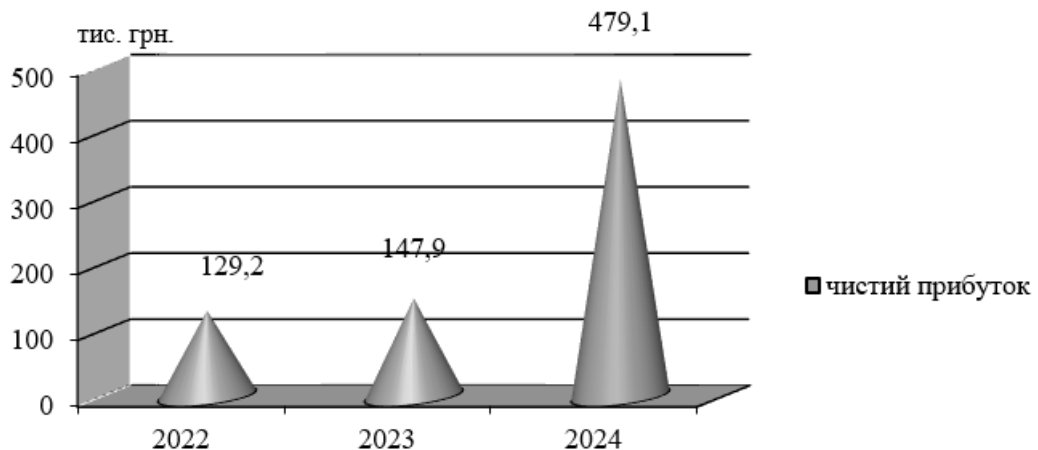

Рисунок 2.2 – Динаміка чистого прибутку ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки

Результати проведеного дослідження свідчать про те, що упродовж 2022-2024 років фінансово-господарська діяльність ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» демонструє позитивні фінансові показники. Пікового значення прибутковості компанія досягла у 2024 році, що засвідчує сприятливу динаміку розвитку підприємства з точки зору його фінансової стійкості та перспективного стратегічного зростання.

Результативність роботи господарюючого суб'єкта підтверджується показниками його рентабельності. Продуктивне функціонування організації забезпечує їй гнучкість у пристосуванні до трансформацій внутрішніх та зовнішніх умов діяльності. Рівень прибутковості малого бізнесу визначається обсягом отриманого прибутку, вартістю товарної продукції (виконаних робіт, наданих послуг), виробничими витратами, розміром основних засобів та нормативних оборотних активів [31].

Коефіцієнти рентабельності компанії більш комплексно, порівняно з

абсолютними показниками прибутку, демонструють підсумкові результати економічної діяльності, оскільки їхні значення відображають пропорційність між досягнутим ефектом та залученим капіталом або використаними ресурсами. Іншими словами, вони визначають частку прибутку в кожній грошовій одиниці понесених витрат.

Коефіцієнти прибутковості діяльності організації є ключовими індикаторами формування фінансового результату господарюючого суб'єкта, адже вони більш всебічно, ніж показники прибутку, характеризують узагальнені результати функціонування. Дослідження та оцінювання рентабельності суб'єкта господарювання дозволяє ідентифікувати тренди розвитку, визначити шляхи оптимізації діяльності компанії, а також виокремити потенціал для збільшення прибутковості організації. Це, у свою чергу, створює можливості для покращення фінансових результатів її роботи.

З огляду на викладене, наступним кроком у процесі аналізу фінансових результатів діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» є дослідження коефіцієнтів рентабельності функціонування підприємства (таблиця А.1, додаток А) протягом 2022-2024 років, результати якого відображено в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Динаміка показників рентабельності (збитковості) ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки

Показник рентабельності	Роки			Абсолютне відхилення, (+, -)	
	2022	2023	2024	2023 до 2022	2024 до 2023
1 Рентабельність реалізованої продукції (Рпр), %	0,4	0,48	1,13	+0,08	+0,65
2. Рентабельність активів (збитковість) (R _A),%	4,59	4,75	10,43	+0,16	+5,68
3. Рентабельність власного капіталу (R _{ВК}),%	58,72	40,49	56,74	-18,23	+16,25
4. Рентабельність виробництва (R _в), %	8,25	7,1	15,28	-1,15	+8,18
5. Рентабельність необоротних активів (R _{НА}),%	96,56	151,22	718,29	+54,66	+567,07
6. Рентабельність оборотних активів (R _{ОА}),%	4,82	4,91	10,59	+0,09	+5,68

Рентабельність активів показує, скільки прибутку припадає на 1 грн. активів, тобто характеризує ефективність управління підприємством. В 2023 році порівняно з 2022 роком в ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» рентабельність активів зросла на 0,16 п. п., оскільки у даному звітному році підприємство отримало чистий прибуток більший порівняно з попереднім роком на 14,47%, а сума активів зростала тільки на 10,59%. У 2024 році порівняно з 2023 роком даний показник збільшився на 0,65 п. п. і дорівнював 1,13%. Це означає, що на кожну гривню активів підприємства припадає 13 коп. прибутку.

Рентабельність власного капіталу показує, скільки прибутку припадає на 1 грн. власного капіталу. В 2022 році на 1 грн власного капіталу аналізованого підприємства припадає 58 коп. прибутку, у 2023 році – 40 коп. У 2024 році рентабельність власного капіталу порівняно з 2023 роком зросла на 16,25 п. п., що характеризує позитивні зміни вкладення власного капіталу в розвиток ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП».

Рентабельність реалізованої продукції визначається як відношення чистого прибутку підприємства до загальної суми витрат і характеризує кількість чистого прибутку на 1 грн понесених підприємством витрат. Найвища рентабельність продукції була у 2024 році і становить 1,13%, тобто на 1 гривню собівартості припадає майже 0,01 коп. чистого прибутку. В 2022 та 2023 роках рентабельність продукції становить 0,4% та 0,48% відповідно, найнижче значення даного показника було у 2021 році.

Показник рентабельності виробництва продукції характеризує рівень виробничої діяльності підприємства. З наведених в таблиці 2.8 даних, відзначимо, що виробнича діяльність підприємства в 2022-2023 роках погіршилася. Так, рівень рентабельності виробничої продукції на кінець 2022 року склав 8,25%, тоді як, на кінець 2023 року, значення показника зменшилося на 1,15 п. п. та склало 7,1%. У 2024 році, рівень рентабельності виробництва продукції зріс на 8,18 п. п., в порівнянні з аналогічним періодом 2023 року, та склав 15,28.

Підводячи підсумок можна зробити висновок, що за аналізований період

фінансово-господарська діяльність ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2023 роки є досить ефективною. На протязі 2022-2024 років діяльності підприємства основним елементом грошових надходжень підприємства – є виручка від реалізації продукції, яка постійно зростала. Проведений аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки засвідчує стабільну прибуткову діяльність підприємства навіть в умовах воєнного стану в Україні. Компанія продемонструвала позитивну динаміку зростання чистого прибутку: з 129,2 тис. грн у 2022 році до 479,1 тис. грн у 2024 році, що становить приріст на 270,82%. Особливо значущим є той факт, що підприємство зуміло не лише зберегти прибутковість в кризових умовах, але й суттєво її покращити завдяки знаходженню нових ринків збуту та ефективному управлінню витратами. Це говорить про те, що ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» працює стабільно і має стійкий фінансовий стан.

У сучасних умовах високої конкуренції на ринку та економічної нестабільності, спричиненої воєнними діями в Україні, ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» повинно систематично виявляти та використовувати потенційні можливості для підвищення прибутковості своєї діяльності. На основі проведеного детального дослідження процесів формування прибутку на досліджуваному підприємстві, доцільно розглянути ключові напрями, які можуть бути реалізовані для максимізації його фінансових результатів. У таблиці А.2 (додаток А) систематизовано основні резерви зростання прибутку з відповідними методами розрахунку та характеристикою їх практичного застосування для ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП».

Представлені резерви зростання прибутку можуть застосовуватися як індивідуально, так і в комплексному поєднанні для максимізації синергетичного ефекту та досягнення оптимальних фінансових результатів підприємства. Математичні формули розрахунку забезпечують керівництву ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» можливість здійснювати точну кількісну оцінку потенціалу кожного резерву та приймати науково обґрунтовані управлінські рішення щодо стратегічного розвитку бізнесу в умовах ринкової конкуренції.

Ідентифіковані резерви підвищення прибутковості є фундаментальними чинниками, які сприяють формуванню фінансової стабільності підприємства та забезпеченню його довгострокової конкурентоспроможності на ринку харчових продуктів. Кожен із запропонованих напрямів має унікальні характеристики та може бути реалізований через впровадження специфічних стратегічних ініціатив та операційних заходів, адаптованих до особливостей функціонування компанії в сфері оптово-роздрібно́ї торгівлі.

Основні причини необхідності розрахунку запропонованих резервів зростання прибутку підприємства показані в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 - Основні причини необхідності розрахунку запропонованих резервів зростання прибутку ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП»

Основна причина	Очікувані результати від запровадження розрахунку запропонованих резервів
1	2
1. Економічна обґрунтованість інвестицій	Розрахунок резервів дозволяє визначити найбільш ефективні напрями вкладення фінансових ресурсів. В умовах обмеженого бюджету підприємства критично важливо спрямовувати кошти на ті ініціативи, які забезпечать максимальний приріст прибутку на одиницю інвестованих коштів.
2. Конкурентне позиціонування	Кількісна оцінка резервів дозволяє порівняти власні можливості з ринковими стандартами та визначити унікальні конкурентні переваги в сегменті торгівлі продуктами харчування.
3. Мінімізація підприємницьких ризиків	Математичний розрахунок резервів дає можливість прогнозувати потенційні фінансові результати та ідентифікувати можливі ризики ще на етапі планування. Це особливо актуально для підприємств харчової сфери, де швидкокопсувні товари створюють додаткові операційні ризики
4. Оптимізація ресурсного потенціалу	Розрахунки допомагають виявити найбільш перспективні сфери для концентрації зусиль менеджменту та персоналу, що забезпечує ефективне використання людських ресурсів та організаційних можливостей підприємства

Запропоновані резерви зростання прибутковості спрямовані на системне виявлення можливостей для підвищення фінансових результатів, посилення конкурентних позицій та формування надійного фінансового фундаменту для сталого розвитку підприємства в довгостроковій перспективі. Реалізація даних резервів вимагає від керівництва ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» впровадження

комплексного управлінського підходу, що базується на глибокому аналізі статистичних даних, всебічному розумінні специфіки бізнес-процесів та систематичному вивченні динаміки ринкових тенденцій у сфері торгівлі харчовими продуктами.

Критично важливим аспектом є організація безперервного моніторингу результативності впровадження резервів та здійснення своєчасної корекції стратегічних підходів відповідно до еволюції ринкових умов та трансформації внутрішніх чинників діяльності підприємства. Лише за умови такого системного підходу ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» зможе досягти стійкого фінансового зростання та реалізувати запланований рівень прибутковості в умовах динамічного бізнес-середовища.

Резерви зростання прибутку функціонують як стратегічні інструменти, які надають керівництву підприємства можливості для ідентифікації перспективних напрямів підвищення рентабельності бізнесу, сприяють розробці ефективних стратегічних планів та формуванню дієвих управлінських стратегій, орієнтованих на максимізацію фінансової продуктивності та досягнення вищого рівня прибутковості в конкурентному середовищі ринку харчових продуктів.

Висновки

Актуальність дослідження фінансових результатів підприємства обумовлена критичною важливістю даного показника для забезпечення стійкого функціонування господарюючих суб'єктів в умовах сучасних економічних викликів. В контексті воєнного стану в Україні, глобальної економічної нестабільності та посилення конкурентної боротьби на ринках, підприємства стикаються з необхідністю оптимізації процесів формування прибутку. Фінансові результати є не лише індикатором поточної ефективності діяльності компанії, але й основою для прийняття стратегічних управлінських рішень, залучення інвестицій, забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності на ринку. Особливої актуальності набуває розуміння механізмів формування та оцінки фінансових результатів для малих та середніх підприємств, які становлять основу економіки України та потребують ефективних інструментів фінансового управління для виживання та розвитку в складних економічних умовах.

Узагальнення теоретичних концепцій різних дослідників дозволяє констатувати, що центральною проблематикою виступає відсутність єдиного підходу щодо трактування фінансових результатів підприємства. Фінансовий результат – це підсумковий показник фінансово-господарської діяльності підприємства у грошовій формі, який відображає прибуток або збиток на основі зіставлення доходів та витрат за певний період, що може виражатися як прибуток або збиток і характеризують ефективність діяльності, а також приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

Значну роль у дослідженні природи та ролі фінансових результатів для функціонування організації відіграє їх систематизація. Класифікація фінансових результатів підприємства відіграє ключову роль у системі управлінського аналізу, оскільки дозволяє структурувати та систематизувати різноманітні показники прибутковості відповідно до їх економічної природи, джерел формування та призначення.

Сучасна практика господарювання українських підприємств демонструє, що формування фінансових результатів є багатофакторним процесом, який залежить від внутрішніх можливостей підприємства та зовнішнього економічного середовища.

Проведений аналіз фінансової діяльності підприємств України за 2021-2023 роки наочно демонструє катастрофічний вплив повномасштабної війни на національну економіку. Найбільш критичним виявився 2022 рік, коли підприємства зазнали масштабних втрат через пряме знищення виробничих потужностей, втрату ринків збуту, порушення логістичних ланцюгів та масову міграцію робочої сили. Чистий збиток у розмірі 276 277,7 млн грн став наслідком диспропорційного скорочення доходів (на 16,19%) порівняно з витратами (на 8,42%), що відображає неможливість підприємств швидко адаптувати витратну частину до різко зменшених доходів в умовах воєнного стану.

Структурні зміни в підприємницькому секторі також засвідчують значний негативний вплив війни: загальна кількість діючих підприємств скоротилася на 1 500 одиниць, при цьому найбільших втрат зазнав сектор малого бізнесу (1 475 одиниць), що підтверджує його особливу вразливість до зовнішніх шоків. Чисельність зайнятих працівників зменшилася на 15,5%, що обумовлено як закриттям підприємств, так і масовою трудовою міграцією населення. Позитивним сигналом стало покращення ситуації у 2023 році, коли підприємства отримали чистий прибуток у розмірі 427 672,6 млн грн завдяки зростанню доходів на 24,91% при збільшенні витрат лише на 18,47%, що свідчить про поступову адаптацію бізнесу до умов воєнного часу та відновлення економічної активності. Проте рівень прибутковості 2023 року залишається вдвічі нижчим за довоєнні показники 2021 року, що вказує на тривалий характер відновлювальних процесів у національній економіці.

Проведений аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за період 2022-2024 років свідчить про позитивну динаміку розвитку підприємства незважаючи на складні економічні умови воєнного стану. Компанія демонструє стабільне зростання ключових фінансових показників: чистий дохід від реалізації збільшився на 36% у 2024 році порівняно з 2023

роком, загальна сума активів зросла на 47,59%, а чистий прибуток збільшився на 223,94%. Підприємство ефективно управляє своєю операційною діяльністю, що підтверджується покращенням співвідношення темпів зростання доходів та собівартості продукції.

Водночас аналіз виявив певні структурні проблеми у фінансуванні діяльності підприємства. Критичним аспектом є високий рівень залежності від залучених коштів, які становлять 81,6% у структурі пасивів станом на 2024 рік, при цьому спостерігається зростання частки кредиторської заборгованості за товари та послуги до 76,43% у структурі поточних зобов'язань. Хоча частка власного капіталу поступово зростає (з 7,8% до 18,4%), це створює ризики для фінансової стійкості підприємства. Позитивним фактором є ефективне управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, що забезпечує додаткові фінансові ресурси для розвитку бізнесу.

Загалом ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» демонструє стійкі темпи розвитку та ріст прибутковості, однак потребує удосконалення структури капіталу шляхом поступового збільшення частки власних коштів та оптимізації управління поточними зобов'язаннями для забезпечення довгострокової фінансової стабільності підприємства.

Підводячи підсумок можна зробити висновок, що за аналізований період фінансово-господарська діяльність ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2023 роки є досить ефективною. На протязі 2022-2024 років діяльності підприємства основним елементом грошових надходжень підприємства – є виручка від реалізації продукції, яка постійно зростала. Проведений аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» за 2022-2024 роки засвідчує стабільну прибуткову діяльність підприємства навіть в умовах воєнного стану в Україні. Компанія продемонструвала позитивну динаміку зростання чистого прибутку: з 129,2 тис. грн у 2022 році до 479,1 тис. грн у 2024 році, що становить приріст на 270,82%.

Аналіз показників рентабельності підтверджує ефективність фінансово-господарської діяльності ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП». Рентабельність активів зросла з 0,32% у 2022 році до 1,13% у 2024 році, що свідчить про покращення

ефективності використання активів підприємства. Рентабельність власного капіталу, незважаючи на коливання в 2023 році, у 2024 році досягла 56,25%, що характеризує високу віддачу від вкладеного власного капіталу. Найбільш показовим є зростання рентабельності виробництва продукції з 8,25% у 2022 році до 15,28% у 2024 році, що підтверджує покращення виробничої ефективності та оптимізацію операційних процесів компанії в складних економічних умовах.

Особливо значущим є той факт, що підприємство зуміло не лише зберегти прибутковість в кризових умовах, але й суттєво її покращити завдяки знаходженню нових ринків збуту та ефективному управлінню витратами. Це говорить про те, що ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» працює стабільно і має стійкий фінансовий стан.

В контексті жорсткої ринкової конкуренції та економічної дестабілізації, викликаній військовими діями в Україні, ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» стикається з необхідністю систематичного пошуку резервів для зростання прибутку. На основі проведеного комплексного аналізу формування фінансових результатів на досліджуваному підприємстві було розроблено та представлено методичку підрахунку основних резервів ідентифікації та кількісної оцінки ключових резервів, реалізація яких може забезпечити значне підвищення рівня прибутковості компанії.

Запропоновані резерви зростання прибутку підприємства спрямовані на системне виявлення прихованих можливостей для максимізації прибутку, зміцнення ринкових позицій та формування надійної фінансової основи для перспективного розвитку господарюючого суб'єкта. Успішна реалізація даних ініціатив потребує від керівників підприємства впровадження системного підходу, що базується на ґрунтовному аналізі статистичної інформації, всебічному розумінні операційних процесів та постійному відстеженні динаміки ринкових трансформацій у сфері торгівлі харчовими продуктами.

Виключно за умови реалізації такого комплексного та адаптивного підходу ТОВ «СКМ ВЕСТ ГРУП» матиме можливість забезпечити сталий фінансовий розвиток та досягти цільових показників прибутковості в умовах нестабільного бізнес-середовища.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України. Прийнято Верх. Радою від 16.01.2003 №435-IV. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/ed20030116#Text>
2. Господарський Кодекс України. Прийнято Верх. Радою від 16.03.2003 №436-IV. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Податковий Кодекс України. Прийнято Верх. Радою від 02.12.2010 №2755-VI. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України, від 16.09.1999 року, № 996-XIV. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України № z0336-13, від 07.02.2013 р. / Офіційний сайт Верховної ради України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України № z0860-99, від 29.11.1999 р. / Офіційний сайт Верховної ради України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 18.03.2023).
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України № z0027-00, від 31.12.1999 р. / Офіційний сайт Верховної ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 18.03.2023).
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: Наказ Міністерства фінансів України № z0047-01, від

28.12.2000 р. / Офіційний сайт Верховної ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text>

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України №z0161-00-01, від 25.02.2000 р. / Офіційний сайт Верховної ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>

10. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств. Прийняття від 01.01.2013 № 929_063. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_063#Text

11. Бражна Л. В. Аналіз розвитку та фінансового стану підприємств у військовий період. [Електронний ресурс] / Л. В. Бражна // Облік і оподаткування. – 2023. – №2(104). Режим доступу: <https://ema.ztu.edu.ua/article/view/277574>

12. Вашків О. П. Економічна сутність фінансового результату підприємства [Електронний ресурс] / О. П. Вашків, Н. Я. Фірман // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2019. – № 5 (22). – С. 162–168. Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/35409>

13. Діяльність підприємств // Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс.] – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

14. Іщенко Н. А. Фінансові результати діяльності малих підприємств та особливості їх формування [Електронний ресурс] / Н. А. Іщенко // Бізнес Інформ. – 2020. – №5. – С. 388-393. Режим доступу: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-5_0-pages-388_393.pdf

15. Касич А. О. Методика експрес-аналізу фінансових результатів діяльності підприємства [Електронний ресурс] / А. О. Касич, К. О. Мирошніченко, М. О. Похила // Економіка і суспільство. – 2018. – №18. – С. 922-927. Режим доступу: https://economyandsociety.in.ua/journals/18_ukr/128.pdf

16. Ковальова О. Фінансовий результат як індикатор інвестиційної привабливості підприємства. [Електронний ресурс] / Ковальова О., Іоргачова М. // Економіка та суспільство. – 2022. – № 46. Режим доступу:

<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-16>

17. Костенко Ю. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану . [Електронний ресурс] / Ю. Костенко, О. Короленко, М. Гудзь // Економіка та суспільство. – 2022. – №43. – Режим доступу.: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1758>

18. Кононенко Ж. А. Фактори зміни величини фінансових результатів підприємства. [Електронний ресурс] / Ж. А. Кононенко, Ю. М. Грибовська, Л. О. Ходаківська // Інвестиції: практика та досвід. – 2020. – №1. – С. 27–32. Режим доступу: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6968&i=3>

19. Купріна Н. М. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: теоретичний та практичний аспект [Електронний ресурс] / Н. М. Купріна, К. В. Апостолов // Економіка харчової промисловості. – 2018. – №10 (4). – С.48-57. Режим доступу: DOI: 10.15673/ie.v10i4.1132

20. Купріна Н. Фінансові результати діяльності підприємств: сучасні аспекти методики аналізу в системі управління та розвитку діяльності суб'єктів АПК України [Електронний ресурс] / Н. Купріна, С. Шкарпуга, О. Антонюк // Економіка харчової промисловості. – 2024. – Т.6 (2). – С. 34-43. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/385438967_Finansovi_rezultati_dialnosti_pidpriemstv_sucasni_aspekti_metodiki_analizu_v_sistemi_upravlinna_ta_rozvitku_dialnosti_sub'ektiv APK_Ukraini

21. Лесюк А. С. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємств в Україні. [Електронний ресурс] / А.С. Лесюк // Агросвіт. – 2020. – № 15. – С. 67–73. Режим доступу: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3274&i=9>

22. Мардус Н. Ю. Теоретичні і методичні підходи до визначення поняття «фінансовий результат» у фінансовому обліку та аудиті. [Електронний ресурс] / Н. Ю. Мардус, С. В. Брік // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2021. – Вип. 2 (29). – С. 148–153. Режим доступу: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/29_2021/24.pdf

23. Мелень О. В. Дослідження та аналіз проблемних питань організації обліку фінансових результатів / О. В. Мелень, О. Д. Майструк // Економіка і

суспільство. – 2017. – № 13. – С. 1385-1390.

24. Миколенко, І. Механізм формування фінансових результатів діяльності підприємства [Електронний ресурс] / І. Миколенко, В. Дігтяр // Економіка та суспільство. – 2021. – №32. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/750>

25. Молдован М. М. Еволюція пізнання сутності фінансових результатів підприємства як об'єкта обліку і аналізу. [Електронний ресурс] / М. М. Молдаван // Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2024. – №15. – Режим доступу: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-15-09-04>

26. Мулик Т. О. Фінансові результати підприємства: сутність та особливості відображення у звітності [Електронний ресурс] / Т. О. Мулик, А. О. Стебловський // Агросвіт. – 2024. – №5. – С. 86-95. Режим доступу: <https://nauka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/3160/3196>

27. Лесюк А. С. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємств в Україні. [Електронний ресурс] / А. С. Лесюк // Агросвіт. – 2020. – № 15. – С. 67–73. Режим доступу: <http://www.agro-svit.info/?op=1&z=3274&i=9>

28. Нагорна І. В. Облік і аналіз фінансового результату в системі управління підприємством [Електронний ресурс] / І. В. Нагорна, В. О. Бондаренко // Ефективна економіка. – 2021. – №11. Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2021/105.pdf

29. Ніколайчук Ю. Особливості аналізу фінансового стану підприємств в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / Ю. Ніколайчук, О. Лопатовська // Modeling the development of the economic systems. – 2024. – №2. – С. 232-241.

30. Поляткіна І. І. Облік і аналіз фінансових результатів господарської діяльності підприємства [Електронний ресурс] / І. І. Поляткіна, С. В. Новикова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. - №20. – С. 170-173. Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/20_2_2018ua/38.pdf

31. Проскуріна Н. Аналіз фінансового стану та фінансових результатів як інструмент оцінки ефективності діяльності підприємства [Електронний

ресурс] / Н. Проскуріна, А. Гнідкова // Економіка та суспільство. – 2022. – №43. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1761>

32. Руденко І. В. Аналіз левериджу як системи управління витратами та прибутком в умовах невизначеності [Електронний ресурс] / І.В. Руденко // Економіка та суспільство. – 2022. – №35. Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-9>

33. Скрипник М. І. Облік фінансових результатів в умовах імплементації стандартів обліку [Електронний ресурс] / М. І. Скрипник, І. В. Шайнюк // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – 2020. – № 17. Режим доступу: <https://www.inter-nauka.com/ua/issues/2020/17/6426>

34. Степаненко О. І. Інтерпретація обліково-економічної категорії «фінансові результати», їх класифікація [Електронний ресурс] / О. І. Степаненко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2022. – № 41. – С. 112-117. Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/67033>

35. Хмелюк А. В. Аналіз фінансових результатів та діагностика ймовірності банкрутства промислового підприємства [Електронний ресурс] / А. В. Хмелюк, С. А. Ярмо // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2024. – №2(9). – С. 171-179. Режим доступу: <http://econvisnyk.dstu.dp.ua/article/view/319236>

36. Фірман Н. Я. Економічна сутність фінансового результату підприємства [Електронний ресурс] / Н. Я. Фірман, О. П. Вашків // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2019. – Вип. 5. № 22. – С. 162-168. Режим доступу: https://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/22_2019/24.pdf

37. Фінансові результати до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства. Офіційний сайт Державної служби статистики України. 2025 [Електронний ресурс.] – Режим доступу: https://www.km.ukrstat.gov.ua/ukr/statinf/fin/frdoved/frdoved_21.htm

38. Формування чистого прибутку (збитку) підприємств за видами економічної діяльності. Офіційний сайт Державної служби статистики України.

2025 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2015/fin/fchpr/fchpr_u/arh_fchpr_ved_u.htm

39. Чернікова І. Б. Проблемні аспекти організації обліку доходів і витрат. [Електронний ресурс] / І. Б. Чернікова, А. М. Популях // Інфраструктура ринку. – 2020. – №43. – С. 466–470. Режим доступу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/43_2020_ukr/85.pdf

40. Шкарупа С. С. Сучасні аспекти методики проведення аналізу фінансових результатів підприємства [Електронний ресурс] / Шкарупа С. С. // Актуальні аспекти соціально-економічного розвитку України: погляд молоді: матеріали VI Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції 17-18 квітня 2024 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет. – 2024. – С. 301-306. Режим доступу: https://ontu.edu.ua/download/konfi/2024/Conference_abstract-17-18-04-24.pdf

41. Шпак Д. В. Фінансові результати діяльності підприємства: сутність, порядок формування та відображення в обліку [Електронний ресурс] / Д. В. Шпак // Матеріали X Всеукраїнської науково-практична конференції «Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України», 16-20 травня 2018. Одеса. Режим доступу: <https://economics.net.ua/files/science/oblik/2018/85.pdf>

42. Янковська В. А. Семантика поняття «фінансові результати підприємства» [Електронний ресурс] / В. А. Янковська, М. П. Хохлое, Б. О. Волобуєв // Інфраструктура ринку. – 2018. – №18. – С. 112-117. Режим доступу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/18_2018_ukr/20.pdf

43. Яременко Л. М. Особливості бухгалтерського обліку фінансових результатів об'єднань підприємств [Електронний ресурс] / Л. М. Яременко, К. В. Авдалян // Агросвіт. – 2020. – № 8. – С. 109–117. Режим доступу: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3167&i=13>